Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Mỗi Số 0$ 07

ĐƯỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN PHAN-LONG — BẢO-QUÁN: 72 Lagrandière Dây nói số 6 96 — TÒA-SO�ạN: 5 & 7, Rue de Reims Dây nói số 5.58 — Quản-lý: NGUYỄN VAN-SAN

Năm thứ ba ≡ № 588 — Jeudi 21 Avril 1932

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

TRÀNG BÔNG TANG

Đăng sưởm Annam làm
Bán rẻ hơn các nơi —

DUC-LOI
105-109, Rue d'Espagne
Saigon — Kế dinh XÁ-TÂY

MỘT CAI CỚ LẠM CHO SANH-HOẠT MẮC MỎ

TĂNG THUẾ NHẬP-CẢNG HÀNG-HÓA

Thuế nhập-cảng hàng hóa vô mỗi xứ, nguyên là một món thuế bày ra để bình-vực cho đồ nội-hóa đặng cạnh tranh với hàng ở xứ ngoài vô. Song thuế ấy có chỗ lợi mà cũng có chỗ hại; chỗ hại là nước nào cũng chăm chỉ về quyền lợi riêng của mình, lo bình vực các món đồ thổ-sản và công-nghệ của mình quá lẽ, ấy là làm cho sự sanh-hoạt của dân càng phải chịu mắc mỏ khó khăn thêm lên hoài.

Thời-đại nầy, nước nào cũng vậy, nhà nước cần dùng nhiều tiền, phải đánh sưu thuế nặng nề, dân thì vì cách sanh hoạt mới mẻ, đua nhau tiêu dùng sa xỉ, làm cho đồ nguyên-liệu phải mắc, và nhơn-công cũng tất-nhiên là phải mắc quá, rồi các khoản tiền tiêu-phí ấy nó phải đánh dồn về mấy khoản món đồ thổ-sản và chế-tạo trong cả một nước, nên chi giá vật-dụng càng ngày càng phải lên mãi.

Nhứt là ở trong các nước có cạn dự về cuộc chiến tranh vừa rồi, thì thuế vụ càng nặng nề, vì một mặt phải lo trả nợ nần vay mượn từ trước, một mặt phải lo tu bổ các tỉnh thành nhịu nghiêng đổ hư hao về cái nạn giặc giã. Đã trong xứ làm ra, càng bị thuế nặng nề, thành ra càng phải bán mắc. Bởi vậy nên công nghệ của mỗi xứ lại cần phải có mấy thuế nhập cảng cho cao, để cho nội hóa được chế chỗ nhiều hơn trước, và mới có thể tranh lại với các món hàng hóa chế tạo ở xứ ngoài đem vào. Mà hễ mỗi nước cứ lo tăng món thuế nhập cảng hàng hóa lên mãi, tức thị là đồ vật dụng ở ngoài chỗ đến, dầu nguyên giá rẻ, nhưng bị thuế mắc, nên không tranh lại với đồ trong xứ làm ra. Rất đổi là nước Hồng-mao trước kia họ vẫn làm cách tự-do mậu dịch (*libre échange*) nghĩa là hàng hóa nước ngoài chỉ vô xứ họ, không phải nạp thuế nhập cảng gì hết. Thế mà từ ngày 1er Mars mới rồi trở đi, họ cũng phải bỏ cách cũ mà thi hành cái chế độ bảo hộ nội hóa (Protectionnisme) rồi.

Bấy lâu chánh-phủ ta đây cũng làm cái chánh sách bảo hộ nội hóa đó. Cái chánh sách lo riêng cho xứ mình như vậy là hay, nhưng có cái chỗ làm cho mắc sự cộng bính, là có khi cả dân người tiêu dùng đồ vật, như ta ở đây, phải trả cái nợ nặng nề, phải dùng một món đồ chế tạo mắc mỏ, ta không có ăn thua gì hết, thế mà ta cũng phải bị trả. Vì dụ như mấy năm sau nầy, trong xứ ta mới có nhà máy làm đường, lập ra, thì nhà nước lo giúp đỡ cho việc công nghệ mới mẻ ấy lắm. Tuỳnh thường nhà nước lại lên thuế nhập cảng đường ngoại quốc một lần, để đường ở xứ ngoài phải bán mắc, thì đường làm ra ở đây mới bán chạy được.

Vẫn biết rằng cái công nghệ mới mẻ ấy cũng có giúp ích cho nhiều gia đình ta ở đây có công việc làm và giúp được nhiều nông gia ta trồng mía bán được lợi lớn, nhưng vậy mà còn một đám người tiêu dùng đường, — lại là số đông — phải chịu trả giá đường mắc, thì vậy thì đáng nào lợi hại hơn ?

Cũng tại số phí của hàng lâm đường nhiều quá, mà người ăn đường phải gánh vác lấy sự mắc mỏ đó thật là oan. Ở Phi luật tân người ta làm được 100 kilô đường số phí có 7$40, còn ở ta lại tốn đến 9$50, như vậy thì ở đây làm đường mắc hơn người ta tới 2$10 mỗi 100 kilos, nếu đừng đánh thuế nhập cảng nặng thì chẳng phải là người dùng đường được mua giá rẻ sao. Nhưng vì chánh phủ muốn bình vực cho đường chế tạo trong xứ, nên phải tăng món thuế nhập cảng đường ngoại quốc lên, vì đó mà đường càng bán ra mắc, rồi dồn xuống cho bọn tiêu dùng phải chịu gánh lấy những sự mắc mỏ thiệt hại ấy chớ ai, làm bình như mình phải trả cái số phí kia của hàng lâm đường vậy.

Chẳng cứ đường mà thôi, hễ mỗi lần chánh phủ định tăng thuế nhập cảng để bình vực một món hàng nào, là tất cả người tây nam trong xứ nầy, đều thấy phải chịu ảnh hưởng về đó hết.

Từ năm 1922, là hồi chánh phủ bắt đầu lấn các món thuế nhập cảng hàng-hóa, để bình vực cho đồ thổ-sản cùng là công nghệ ở xứ ta và những hàng hóa ở Pháp làm ra, mà lại gặp hồi thuế vụ ở bên mắc quá, làm cho hàng hóa chở qua đây bán rẻ không được, tự nhiên ta là những người mua dùng phải mua giá mắc. Ta cứ coi mấy con số sau đây là đủ biết cái chánh sách bình vực cho chỗ quá như vậy làm hao tổn cho ta là bao nhiêu ?

Trọn năm 1928, hồi chưa lên thuế nhập cảng, xứ ta tiêu dùng 315.626 lần hàng hóa của ngoại quốc gởi vô, mà ta trả có 12.006.155 đồng bạc thuế.

Qua năm 1930, là năm các món thuế mới đã bắt đầu ban hành đủ hết, rồi vì mọi thứ vật dụng, thứ gì cũng mắc mỏ kia, nên ta tiêu dùng chỉ còn có 270.200 lần

(*Coi qua trương* 6) Ng v.-Sâm

BÊN ẤN-ĐỘ

Kinh lược Hồng Mao chết hụt

Bấy lâu, nhơn dân tình hình Ấn-độ không yên, nên quan kinh lược Hồng-mao là Wellingdon đã định rằng đi đâu, thì đi mấy bay cho khỏi bị sỉ ám hại mình. Không biết lần nầy ngài đi xe lửa làm chi, đến đổi chết hụt. Có tin như vầy.

Wellingdon
Kinh lược Ấn-độ

Mới đây, quan kinh lược Hồng mao đi xe lửa, gần tới Peshawar bị bom dưới đường rầy nổ lên dữ dội lắm. Nhờ ơn may sao bom nổ trễ, vì chiếc xe ngài ngồi đã chạy qua chỗ ấy, độ 1 phút sau, thì bom mới phát nổ lên, tên ngài được vô hại.

Nạn nầy xảy ra, linh bắt được ba người thiếu niên, nghi là những kẻ âm mưu ám sát quan kinh lược, chưa biết ba cậu thiếu niên nầy là ai ?

Chuyện thị-phi..

Họ La ghẹo đàn bà

Tánh người Việt-nam mình, hễ có điều nào tranh đành gây gổ nhau là ta ưa coi, hàm nghe, muốn biết lắm. Bởi vậy, ta đã chủ-ý đến việc xung đột Nhựt Hoa, việc bầu cử tổng-thống bên Đức, cũng như mấy giờ xem ra nhiều người đang chăm chỉ nghe ngóng về việc bầu cử nghị-viên Nam-kỳ.

Xem ra anh em mình chú-ý về sự họ La ra ứng cử phen nầy dữ lắm. Vì bấy lâu ta đều biết họ La là tay oai thế, để coi phen nầy có dành lại với Outrey không ?

Cách cổ-động tuyển-cử của họ La lại ta lùng, khác với mọi người kia, cho nên càng khiến cho mình hấy làm lạ hơn nữa.

Lạ sao họ La ra ứng-cử mà lại ghẹo đàn bà !

Theo lệ thường, người nào ra ứng-cử, sau khi tuyên-bố chánh-kiến của mình rồi, thì mở cuộc diễn-thuyết, chạy đi vận-động, nói với quan-lại, với thương-gia, với cựu-chiến-sĩ, v. v... là những người có là thâm đề bỏ cho mình, chớ lúc nầy ai cũng đều đi nói chuyện với dân bà làm chi. Vì đàn bà Pháp đã có quyền đi bỏ thăm như đàn bà Huê-kỳ, Hồng-mao đâu.

Thế mà họ La ta khác hẳn. Số báo *Dépêche* ra hồm trước hai, xưng mình ra ứng-cử và đăng lịch-trình rồi, thì kể số báo ngày thứ ba, không cổ-động các hàng quan lại, thương-gia, cựu-chiến-sĩ như người ta, lại viết bài cổ-động ở đám dân bà trước đã.

Triệt vậy, trong báo *Dépêche* hồm kia, họ La viết thế đoạn cảm thương cái tình-cảnh của dân bà langsa ở đây, tại chưa được quyền bỏ thăm nên bị nhiều việc thiệt thòi, mà không thể tự mình tỏ bày bình vực đặng. Luôn địp họ La kể công mình đã bênh vực cho bà vợ góa của Ông Bazin và bà vợ góa của thanh-tra Legrand, đều nhờ mình can thiệp giùm, nên mới được chánh-phủ cho chế kiểm điểm tiền nuôi thân ; rồi kết-luận rằng nếu mình đắc-cử, sẽ hết sức vận-động ở bên Pháp, cho đàn bà mau được quyền tuyển-cử v. v...

Thế là cái ngôn vận-động tuyển-cử của họ La, bắt đầu từ đàn bà trước cái đã. Ta mới thấy, tất phải suy nghĩ rằng đàn bà langsa chưa được bỏ thăm, thì sao họ La mon trôn bợ đỡ làm chi kia ; nhưng sau có suy nghĩ kỹ mới biết cái ngôn ấy thật khôn lanh và hợp với tâm-lý của xã-hội hiện.

Sao vậy ?

Ai không biết rằng thường-tình của con người ta, nhiều chủ đàn ông vẫn hay sẽ nể và nghe lời đàn bà ; từ việc nhà việc họ, cho tới việc quan việc nước, xưa nay ở đâu cũng đều như vậy hết. Thấy nhiều anh chồng, trời đánh không sợ, cha bảo không nghe, chớ vợ mở hề mới ra, là miếng ấy đều gật tức khắc. Thường-tình con người đã như vậy, thì khi gặp chuyện gì, ta lợi-dụng ngay chị đàn bà để sai khiến chủ đàn ông, chẳng là xong hơn. Huống chi đàn bà Pháp đang tức mình về chỗ chưa được bỏ thăm, nên kỳ tuyển-cử trước, ở bên Pháp có nhiều nơi đàn bà kéo lấp lập hội với nhau, hoặc chẳng con phải nghe lời và bỏ thăm cho chi người của đàn bà xét cho là xứng đáng. Nhiều chủ đàn ông phải nghe.

Họ La biết đàn bà có thế-lực đến vậy, cho nên ta làm bộ thương xót thân phận đàn bà, và khuyên công mình đã bình vực cho bà nầy bà kia, để cho vợ con cô-trí thấy mà động lòng, sẽ khuyên lơn thôi giục chồng mình, con mình, hay là nhơn tình mình, bỏ thăm cả cho ta. Đó chính là cái kế của ta lợi dụng đàn bà để sai khiến đàn ông, rồi cái tân ông nào hay nghe lời đàn bà là nhắc vậy.

Thế cho cái ngôn vận-động tuyển-cử của họ La, vậy, mà khôn ngoan ! N.C.

CHUNG QUANH VIỆC CỬ ĐẠI-BIỂU TA QUA BÊN PHÁP

NẾU VUA BẢO-ĐẠI CHO CÁI NHÀ CỦA NGÀI Ở PARIS ?

Chánh-phủ nước Pháp đã cho dân Nam kỳ cử một đại-biểu qua dự Thượng hội-đồng Thuộc-địa bên Paris, ấy là tin của hộ Thuộc-địa đã công bố, bổn báo dịch đăng bữa kia rồi.

Cón chớ đạo mạng-lịnh ấy ban hành qua Đông-dương (chỉ trong nay mai), rồi phủ Toàn-quyền mới sắp đặt cách thức tuyển cử. Tuy chưa rõ nay mai nhà nước sẽ nhứt định sắp đặt ra sao, nhưng tôi cuốc quốc-âu độc giả cũng có ý lạt đặt muốn biết đại khái mấy điều cốt yếu nầy :

Tòa nhà của vua Bảo - Đại ở số 13 đường Lamballe tại Paris

Người có tư cách để ra ứng cử, thì được ra ứng cử chưa đại biểu ấy ?

Những ai được bỏ thăm tuyển-cử ?

Người đại biểu có được nhà nước trợ cấp không và qua Paris ở đâu ?

Tôi muốn trả lời sơ cho những cái đều hồi ấy, theo sự độ hồi riêng của tôi, do mấy người đáng tin ở trong chánh giới đã nói cho biết.

Người ra ứng cử chưa đại biểu qua Paris, tất phải là người ít nữa là 40 tuổi và đã lãnh cái chức trách đại biểu trong một nghị hội nào ít lâu. Người làm viên quan được 40 tuổi và được 10 năm, cũng có thể ra ứng cử. Hình như người đại biểu được cử ra trong một hạn là 3 năm.

Những người có quyền bỏ thăm tức là các nghị viên ta ở trong các nghị hội, như Quản - hạt, Thương - mại, Canh - nông, hai Thành-phố Saigon, Cholon, và mỗi Hội đồng địa-hạt mỗi tỉnh cử ra hai ông nghị viên lên Saigon bỏ thăm.

Cố nhiên là người lãnh chức đại biểu qua Thượng hội đồng Thuộc - địa bên Paris, sẽ được nhà nước trợ cấp lương tiền cho. Nghe đâu nhà nước cấp cho 10 ngàn đồng mỗi năm.

Cái sự nhà nước cấp lương cho người dân biểu, không chi lạ hết. Bên ta, nghị viên ở các nghị hội, chỉ có những ngày đi nhóm mới được lãnh phụ-cấp mỗi ngày bao nhiêu tùy theo từng nghị hội.

Cên bên tây, các ông nghị-viên ở Hạ-nghị-viện, mỗi năm đều được lãnh lối 50 ngàn quan mỗ ông. Là vì người làm dân-biểu, tất nhiên phải có tiền ăn ở thì mới lo được việc công chớ. Tôi muốn nói chỗ đó ra để độc-giả hiểu rằng : người làm dân biểu có quyền lãnh trợ cấp của nhà nước, nhưng lãnh trợ cấp của nhà-nước thì lãnh chớ không phải là người của nhà nước sai khiến được đâu.

Làm người đại biểu qua Paris, ngoài sự chăn tiền ăn ở phải cho sung túc ra, lại phải làm sao có cái nhà hẳn hòi, lấy chỗ làm việc và giao thiệp tiếp rước người nầy người kia trong các giới mới đặng. Bởi vậy vẫn để nhà ở cho người đại biểu Nam kỳ ở Paris là vấn đề cũng phải lo.

Mấy năm du học bên Pháp, vua Bảo-đại ta có cất một tòa nhà ở ông ở Lamballe, tại Paris, đáng giá đâu chừng 100 ngàn đồng, coi

(*Coi qua trương* 6)

Nhà sáng-lập đạo Cao-Đài là ông Phủ Chiêu đã quy tiên

Bổn-báo mới tiếp được ai điện báo tin cho biết rằng ông Phủ Ngô văn Chiêu, là người sáng lập ra đạo Cao-đài và có rộng lớn với đạo hơn hết, đã quy-tiên ở Cần thơ bữa kia. Chiều nay, 21 Avril tức là 16 tháng 3 ta, làm lễ tang theo phép đạo.

Ai biết lịch-sử phát-nguyên của đạo Cao-đài, thì đều biết ông Phủ Chiêu.

Ông vốn là một nhà thân-hào đã lâu, hồi trấn-nhậm ở Hà-tiên, vẫn giữ mực khổ-hạnh trường-trai và thường phô loan chấp hút, bữa nọ đức Cao-Đài giáng-lâm ở dân cất ông, rồi đạo Cao-đài thành-lập ra từ đó.

Ông thật là một nhà đạo-đức tu-hành, cho nên những lúc còn ở trong quan-trường là vòng danh-lợi, mà đạng mộ một niềm ăn chay mộ đạo, rất là nhiệt-thành tính-kh ết, ai cũng kính-trọng. Nay nghe tin ông quy-tiên, những người biết ông đều lấy làm thương tiếc, nhưng lại mừng c o ông nay được tiêu dao trên cõi hư linh như chí nguyện sanh bình của ông vậy.

NÊN BIẾT CÁI SỨC MẠNH CỦA THỨ TA QUEN GỌI LÀ ĐÁ NAM-CHÂM

Ngư ồ'i treo ton ten giữ'a trờ'i

Trong anh em chúng ta, chắc đem qua chỗ kia, mà không chịu dùng sức người một chút nào cả.

Đại-khái người ta cũng chỗ ra cầu như mấy sắt trôn, thiệt lớn, trong có đá nam-châm, giống như ở tiệm hình trên đây mà ta đã thấy. Rồi vì dụ muốn đem những đồ sắt nặng nề, như đường rầy xe lửa, thì thả cái mâm đó xuống, tự nhiên nó hút lên các thứ cái đường rầy mà đem qua chỗ khác. Thế là nó cướp công của bọn cu-li mà lại chuyên chở mau lẹ nữa.

Người ta có thể chế tạo ra cục đá nam-châm đủ sức rút lên được những vật nặng từ 50 ngàn tới 100 ngàn kilô lận. Không nhờ có nó thì mấy món đồ gì bằng sắt nặng, muốn đem chỗ nầy qua chỗ kia, cả trăm cả ngàn sức người chuyên chở khó nhọc biết bao giờ cho xong.

Mấy chiếc tàu chiếm dưới đáy biển, cả những miếng sắt lớn quá, không lâm sao vớt lên động, thì người ta cũng dùng thứ đá nam-châm không thấm nước, thả nó

(*Coi qua trương sau*) A.B.

ĐỒNG-BÀO DÂN TÂY VỚI CUỘC TUYỂN-CỬ

Ban ấy-viên tạm thời đang hỏi ý kiến cửa tất cả đồng-bào dân tây

Số người Annam dân Tây ở Nam - kỳ ta, có lối 400 người. Mấy bữa tổ-chức chỗ đồng-tâm của những người Annam dân tây, nên chi bữa 14 Avril mới rồi, đã có một cuộc nhóm để bàn định phương-lược đối với cuộc tuyển-cử nầy ra sao, cho mấy người tây ra ứng cử phải để ý tới một số ít anh em mình có quyền bỏ thăm.

Một ban ấy-viên tạm-thời có 7 ông sau nầy đứng lên hỏi ý-kiến anh em và liệu-định cái cử-chỉ chung ; MM. đốc tờ Ng. v Thinh, Jacques Lê v Đức, ba trạng-sư Trịnh đình Thảo, Dương v Giáo, Huỳnh v Chín, Trần khắc Nhương và đốc-tờ Cao sĩ Tấn.

Vài hôm nay, thấy ban ấy-viên ấy có gởi miếng giấy in sẵn, cho tất cả 400 đồng bào dân tây, xin trả lời 3 câu hỏi như vầy :

1° Ông có đồng ý về sự kết liên tất cả các tả thâm Annam dân tây không ?

2° Vì việc quyết-định nầy rất là khẩn-cấp, vậy ông có ưng thuận giao cho một ban ấy-viên tuyển-cử lãnh cái trách-nhiệm lựa chọn người nào ra ứng-cử xứng đáng hơn hết để anh em ta cùng bỏ thăm ? (Theo tờ đạt của ban ấy-viên thì người ứng cử xứng đáng hơn hết tất phải là người đủ tài đủ sức bình-vực cho nông-nghiệp xứ nầy, vì xứ nầy hết ba phần tư là nhờ nghề nông)

3° — Nếu ông chịu thì xin ghi tên vào miếng giấy nầy lấy 7 người sẵn sùng vào ban ấy - viên nhứt định và gởi lại giùm cho trạng sư Trịnh-đình-Thảo ở số 27 đường Tabert.

Xem như trên đây, thì đồng bào dân tây sốt sắng về việc hiệp nhứt đồng lâm lắm, song chúng tôi chỉ lo rằng được ít nhiều người học thức là hiểu cái ngoài ấy mà thôi, còn những người vô học vô tâm, hãy giờ chúng tôi vẫn thấy họ đang chạy theo đuổi mấy người ứng cử để kiếm lợi hay là mua lòng ; đáng buồn thay.

Giải thưởng cộ bông (corso fleuri) của hội chợ Phụ - nữ

Cộ làm bằng xe máy, xe ngựa, xe kéo. xe hơi tuỳ ý.
Kết bằng bông, trái hoặc bằng hàng bằng vải, bằng giấy tùy ý, miễn là cho thiệt đẹp thiệt khéo.
Ban trị sự định 3 giải thưởng :

Giải nhứt 150 $ 00
Giải nhì 100 $ 00
Giải ba 50 $ 00

Vị nào muốn dự cuộc, xin cho biết trước sẽ dự kiểu nào, xe gì, đến ngày 26 Avril thì khóa sổ.

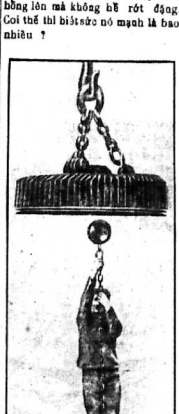

Vậy mà chưa thấm vào đâu ! Bên Huê-kỳ người ta dùng sức nó để chuyên chở những vật bằng sắt thật lớn thật nặng, từ chỗ nầy

Sự giả mạo tránh chẳng khỏi vòng pháp-luật

Bổn dược-phòng rất dày công chế ra thứ thuốc cam tích tảng cho trẻ con và có cầu chứng tại tòa Saigon.

Gần đây có nhiều người bày ra một thứ cam tích tảng cũng giống y như của bổn-dường bán mà thủ lợi, ấy là một sự thiệt hại cho sanh mạng và hư danh giá của bổn-dường. Đã bắt đặng một người giả mạo thứ thuốc ấy và Tòa Saigon đã xử một cách rất nặng nề, mới đây lại bắt đặng hiệu Tùng-thọ dường ở Đức-hòa cũng chuyên một nghề làm thuốc cam-tích giả mà thủ lợi, Tòa Saigon mới vừa phạt nửa và đã xử hết 6 tháng tù, và bồi thường về sự thiệt hại cho bổn-dường rất nặng nề. Ấy vậy sự giả mạo nhằm thế nào tránh khỏi vòng pháp luật đặng. Từ đây về sau nếu ai còn giả mạo thuốc của bổn-dường, dầu thế nào bổn-dường cũng kiện cho đến cùng chớ không tha, và xin mấy ông làm thuốc giả mạo nên ăn năn lấy. Nhơn điệp ấy bổn dược-phòng có lời bố cáo cho quí các châu hay rằng nếu có mua thuốc cam tích tảng của bổn dường phải coi cho kỹ hiệu con bướm bướm và có mặt cái hình nơi góc lấy trái mới là thứ thiệt. — Tiệm chánh : Đại-Quang Dược-phòng, 27 đường Tổng-đốc-Phương, Chợlớn — Đại-lý : 40, rue Viénot, Saigon

Chi nhánh : 47 Phố hàng đường, Hanoi, và mấy tiệm thuốc bắc đều có bán.

TƯƠNG ÔNG PHẬT

Tương này của Annam chế ra đã được bà con ưa gần công nhận là ngon, và lại rất tinh khiết, ăn chay ăn mặng đáng được hết cả, không như các thứ tương khách trở lên mà. Quí khách ở xa muốn mua hoặc muốn lấy về bán xin gởi thơ thương tính.

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Ve nhỏ 0 $ 25 ve lớn 0 $ 80
Một thùng 4 50
Chế nhơn : NGUYỄN-TRI-THUY
40 RUE AMIRAL COURBET
GẦN CHỢ MỚI SAIGON

Y-KHOA TẤN-SĨ
TRẦN-VĂN-ĐỐC
CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT
91, ĐƯỜNG VERDUN — SAIGON
GIỜ COI MẠCH { Sớm mai từ 9 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều từ 3 giờ tới 5 giờ
Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ rước xe ngoài

DALAT — DALAT

Dalat là xứ non cao sanh tốt, cảnh đẹp rừng xinh, quí nhơn ưa khí hậu êm đềm mà mát mẻ lạ.
Kính gởi khách nhân du cùng ưa đều khỏe mạnh, nhơn khi mùa nóng nực có tiện nên đi Dalat mà đổi gió, trước đây sự đau ốm trong mình sau chỉ biết gian-sơn tú-lệ của nước non nhà. — Vậy quí khách khi đến chỗ cảnh lịch người xin rồi, thì có chụ quí bâu bằng được một tấm hình làm kỷ-niệm, hễ là hình kỷ-niệm thì phải cho tốt cho vừa lòng cho thích ý! Vậy quí khách muốn được mấy đều ấy cùng sự mấy mắn nầy, xin mới thẳng đến hiệu **Dalat Photo** mới lập gần bên chợ của Monsieur Trần-minh-Lục chủ nhà chụp hình hiệu « Dakao-Photo » Saigon lúc trước. Chẳng những hình chụp xin đẹp mà thôi, hình rọi lớn lại càng tự-nhiên và tinh xảo không trót, lâu phai không đổi sanh kiệp, công việc làm theo mỹ thuật kiêm-thời.
Giá phải chăng, xin quí khách đừng bỏ qua rất uổng.
Adresse : **Dalat-Photo**
TRẦN-MINH-LỤC Propriétaire à DALAT

GARAGE NAM-HIỆP-THẠNH
N° 165 Boulevard Galliéni Saigon — Téléphone N° 878
Hãng sửa xe hơi Nam-Hiệp-Thạnh hiện nay đã về tôi làm chủ. Sự sắp đặt, sửa sang lại hoàn toàn? Hiệng về công việc máy móc thì do Mr. Huỳnh-văn-Hai có bằng cấp trường Ba-nghệ Saigon trông coi. Nhận sửa máy, đóng thùng, lợp mui và sơn v.v... công việc làm cẩn thận giá tính phải chăng. Mong quí vị chiếu cố cho tôi rất cám ơn
Chủ nhơn : M. BÌNH-VĂN-HOẠT
Entrepreneur à SAIGON

Ai muốn lợi nhiều
Vì muốn nghỉ, xin ông chủ phòng ngủ Nhơn-Hòa tính sang hay cho mướn phòng ngủ của ông chủ trương bây giờ. Ông cũng muốn bán luôn 14 cặng phố của ông và dầm đất 2.860 m2.
Ai ai cũng biết phòng ngủ, phố và đất nầy nhằm chỗ thị tứ nhứt ở ngã tư hàng điệp (Gia-định). A muốn hỏi hàng đều chỉ, xin lại phòng ngủ Nhơn-Hòa tại ngã tư hàng điệp Gia-định.

CHỢ ĐỊA - LỢI NÊN MUA LẤY ÂM
Bán 18.700m2 đất châu thổ dạng nhà tại Vũng Tàu (Ang-Sap). Một mặt phía Đông dài 150m ở lề đường Cap » Saigon. Một đầu dài 125 m tại góc đường Mr. Laire số 1 thẳng ra Bãi bắc Bà-Rịa. Địa cuộc tốt đẹp, mát mẻ, ngọn gió tây phía thổi đầu-Bắm tính chỗ nầy ít năm nữa đáo thổ, lợi thập bội) Đoàn chấc vậy—Muốn mua bởi chủ đất là M. Phạm-văn-Thông, Propriétaire à Pandoll—Baria (Bà-rịa)

Trong Nước

SAIGON

Bị cướp bị chém

Hôm chiều tối ngày thứ sáu tuần rồi, tại đường Paul Blanchy ngang hãng nước đá có xảy ra một vụ đổ máu. Ấy là một thầy thơ ký hãng đó bị người mặc đồ xanh chém.

Sau khi làm thiệt hại cho thầy thơ ký ấy rồi, thì hung thủ bỏ chạy nhưng may lúc ấy có một người lính tuần cảnh tên Khả-văn-Thông ở gần đó trông thấy chạy đuổi theo bắt được ngang nhà quan tư thầy binh.

Thầy thơ ký bị chém trong thương nơi mới, sở tuần cảnh cho đem vô nhà thương Chợ-lớn cứu cấp, chưa ai biết nguyên nhơn vì sao có vụ đổ máu nầy.

∴

Con nhà ai ?

Có một đứa nhỏ lối 6 tuổi, con của nhà ai không biết nó tên là Chu, đi lạc ngoài đường le Myre de Vilers, nên lính tuần cảnh quản nhứt đem về giữ tại bót. Vậy ai có đứa nhỏ nói trên đây hãy lại sở tuần cảnh ấy mà xin lãnh về.

∴

Mười cái nhà lá cháy ?

Sớm mai ngày thứ hai vừa rồi lúc 1 giờ rưỡi là lúc trăm nhà đều an giấc, mà không hiểu vì sao mấy cái nhà lá ở mút đường Chasseloup Laubat vùng phát cháy.

Sở chữa lửa thành phố hay tin cho xôi rồng đến chữa, nhưng đã cháy hết 10 cái rồi.

Chưa ai rõ nguyên nhơn vì sao có trận hoả hoạn nầy.

∴

Xe hơi cán một người đi xe máy

Hồi 2 giờ rưỡi chiều ngày 17 Avril vừa rồi, tại đường Jean Eudel trước cửa ngõ hãng Nhà Rồng có xảy ra một nạn xe hơi. Nguyên là cái xe hơi số C B 49 của M.L. mà tên Ng v. Mon cầm tay bánh, cán nhằm một người đi xe máy tên là Lâm văn Tắc 17 tuổi làm thợ bạc ở Thạnh mỹ An (Gia-định) Lâm văn Tắc bị thương nơi đầu gối. Sau khi đó người ta biểu đưa nhà thương bắt bớ rồi xa vì luôn vì thương tích không nặng cho lắm.

∴

Thây mà trong ruộng

Sớm mai ngày thứ ba hôm kia đây, sở tuần cảnh được tin thông báo rằng có một cái ruộng đương một đám đất nhỏ đã thiết bỏ hoang ngoài đàm đất rộng ở đường Colonel Boudonne liền đến khám xét thì ra đứa nhỏ 8 tuổi bị bịnh trái mẻ phải chết như vậy nhưng không biết là con nhà ai : sở tuần cảnh cần đương điều tra.

∴

Du-côn hoành hành ở Tân định

Hồi tối hôm qua, lúc 8 giờ tại đường Champagne có xảy ra một vụ đổ máu.

Nguyên tên Hoa là du-côn có tiếng ở Tân định, đến nhà tên Canh nhờ giúp đỡ và xin 1 các bạc. Tên Canh không cho thế mà rồi Hoa ái lại nha gần bên lấy một con dao rồi trở lại kiếm chuyện gây với Canh. Cãi nhau một chập thì Hoa đâm Canh một dao vào lưng rất sâu, rồi đó Hoa bỏ chạy trốn nhưng bị Canh la cầu cứu lính tuần cảnh chạy đến kiếp rồi đuổi rồi bắt Hoa lại được. Còn tên Canh thì chở vô nhà thương Chợ-lớn cứu cấp. Bịnh tình xem nguy lắm.

∴

Bọn làm công bất nhơn

Ông Trần mạnh Nhẫn kỹ sư hóa học, chủ tiệm giặt ở đường Vossenge trên Tandinh, vừa rồi có đến sở tuần cảnh thưa rằng Ng.v.Ngâu 35 tuổi ở Hadong (Bắckỳ) vì tên nầy ăn cắp một mớ áo quần của người ta đem đến bỏ giặt mà trốn mất. Những đồ mất ấy giá lối 100 đồng.

∴

Mất xe máy nữa

M. Nguyễn văn Lang làm thợ máy ở đường de la Marne vừa rồi có đến sở tuần cảnh thưa rằng Huê lường gạt cái xe máy của anh ta. Cái xe ấy hiệu Alcyon giá chừng 30 đồng.

∴

M. Nguyễn văn Thanh ở Chợ-lớn cũng có đến sở tuần cảnh thưa rằng không biết kẻ nào ăn cắp cái xe máy của anh ta. Cái xe ấy hiệu Strong giá 20 đồng

LUC-TINH

LONGXUYÊN

Ai muốn chơi cờ bạc?

Ở làng Mỹphước cũng vô tay thổ chơi cờ bạc rất lộng. Đó vài tháng nay chơi thông thả lắm, vì người thổ chứa nầy rành nghề, làm đủ lẽ phép cho nên đặng chơi một cách tự do. Vậy xin bố cáo cho anh em ở miền Hậu giang khi nào có rảnh thì giờ ghé lại giấy phố mới gần rạp hát « Nhơn-Hòa » hỏi thăm thì có chỗ chơi liền. Còn như có rủi ro động tính thì hợ đôi đi nhà anh ba V.

Hỏi vậy thì ai cũng biết mà chỉ cho.

Thầy Sáu II

SADEC

Một án mạng vì tình

Vừa rồi tại làng Hòa long cách xa Sadec 12 cây số, có xảy ra một vụ đổ máu.

Nguyên là tên Tạ thấy thị Khá người có nhan sắc nên đeo đuổi ve vãn trêu ghẹo mãi mà nàng lại không chịu, không đổ những lời ngọt rủ quến vào lại dạy. Nữa rồi thị Khá lại gặp Tạ ngoài đồng nữa. Tạ cũng tỉ dong ái tình ra bị thị Khá cho một bài xích mỏ cái tựa chạy đến chém thị. Khá tám tựa vào đầu, mũi tựa vào rồi và hai cái nữa vào tay, các ngón tay đều bị đứt.

Hương chức làng được tin lập tức đến bắt được hung thủ và chở Tạ-Khá lên nhà thương Sadec để trị. Theo lời thầy thuốc thì bịnh tình thị Khá xem nặng lắm.

Giá báo sửa lại

Một năm. . .	15 $ 00
Sau tháng .	8 00
Ba tháng .	4 30
Một tháng .	1 50
Mỗi số . .	0 07

NÓI VỀ CÁCH CHỌN LỰA SAVON

Ở xứ ta nhà làm savon củ sơ hiểm nhưng phải, dòng là do người Tàu làm ra.

Trước khi người Tàu ở đây chưa làm được savon thì người bổn xứ chỉ dùng savon ở bên Pháp gởi qua. Vì vậy nên giá bán cao lắm mà ta cũng phải mua mà dùng. Mấy chục năm gần đây người Tàu lại để ý đến nghề nấu savon, nên khi họ làm ra được rồi thì họ bán chạy ấy.

Người Tàu nhằm nhiều đã nuôi cái óc giả dối sẵn, nên họ làm ra món chi mà bán đặng thì thì thoẩn hy lại làm giả dối, bán cho thiết rẻ để đánh mất hàng với các thứ savon khác. Bởi trong số người Annam dùng savon ít người biết phân biệt thứ savon tốt và savon xấu, chỉ biết thứ nào rẻ thì áp nhau mua. Tuổi nên savon của người Tàu làm ra thì bán chạy lắm.

Tại làm sao mà cùng một kiểu savon mà họ lại dám bán rẻ gần phân nửa giá sánh với các thứ savon tốt ?

Điều đó không khó gì cho lắm, nếu người biết dùng savon thì khi mua làm savon cần họ thì-thì gạn rằng :

1° Vì họ dùng dầu xấu có pha lộn với nhiều thứ dầu khác rẻ tiền hơn.

2° Vì họ làm không đúng kiểu thức (formule), ít dầu và vật liệu khác nữa.

3° Vì họ có trộn vô thêm một thứ đất sét trắng (argile blanc) và thành ra đừng nó vô ích mà lại xấu đi.

Lại có nhiều thứ savon của họ thật xấu làm ra tại Nam kỳ mà họ dám để là savon (extra, 72%) ở Marseille gởi qua, làm cho người ta phải lầm, phải bị bịp vậy.

Savon xấu thì dùng dễ hao tổn mà lại mau hư mục và vàng ố quần áo.

Mấy năm gần đây nhiều nhà trí thức Annam mới bắt đầu quang sát làm lấy nấu nấu savon. Trở ra các thứ savon của người mình làm Đại-lý-ở Pháp gởi qua, thì cũng có một vài xưởng do người mình chế tạo tại đây.

Savon thì tốt và làm đúng theo kiểu thức (formule) nhưng tiếc vì làm ít quá, lại sự mua bán giao dịch không được trăng khắp cùng nơi, thành ra cũng còn nhiều người chưa biết đến và cũng có tại phần nhiều người mình chưa chịu giúp ích lẫn cho nhau mà dùng đồ nội hoá, thành ra công nghệ mình chưa được phát đạt cho lắm.

Rút trong sách Khoa-học và Công nghệ của ông Lâm-v. Vàng Ingénieur Chimiste Saigon Savonnerie rất có ích cho công-nghệ cách thức. M. Lê-quang-Gi 56 Rue Faucault—Saigon

MUỐN BÁN
Muốn bán một sở đất tại góc đường Lý thánh-Nguyên và rue Tirant hạt Cholon. Châu vi đất nầy đặng 3.160 thước vuông.
Xin hỏi nơi M. Huỳnh hoa Kiệt N° 120 rue Frères Louis Saigon

CƠ HỘI TỐT
Muốn bán xe Renault 6 C.V. số 30 còn mới tinh anh. Giá phải chẳng. Do nơi bổn báo.

Một dịp tốt
Cố năm chục nồi nồng thiệt tốt cho mướn giá rẻ ở gần Sa-gon. Xin do nơi N° 15 quai de Belgique Saigon

VÌ ĐỔI CHỖ Ở
Nên muốn bán một cái xe Citroën B—12, 10 C.V. số lối 7.400, còn tốt lắm : máy đã thay đổi mới hết chạy tốt lắm, ít hao essence, vỏ ruột, housses, capote và accus mới. Giá 800 $ 00.
Xin do 114, rue Duranton—Saigon.

TÂN-THÀNH - PHÁT
104 - 106 Bd Bonnard Saigon
Nhà hàng bán cơm Annam và nhà nấu bánh nếu cơm tháng và cho mướn phòng tháng thiên rẻ.
Ăn cơm bữa 0$40 tháng 18$00
Ăn một bữa có phòng nghỉ trưa một tháng 25$00
Chủ nhơn Kinh Hình

Đồng Ban, khách-sạn
Số đường từ 75 tới 79 Tổng đốc Phương Cholon
Phòng rộng rãi, sạch sẽ giá rẻ. Nhà phòng có khuôn phép và nhậm lo Qui ông qui bà ở lục châu có việc đi Saigon Cholon đến quá bước đến nghỉ sẽ hết lối chẳng tối nơi thái Chủ nhơn Hiệp et Phụng.

TRƯỜNG TƯ VÌNH-VIỄN
38-40 Rue Vannoisenhoven Cholon
Sáng lập từ năm 1926, có sanh học sanh năm nữ học trong hoặc ở ngoài vào học. Dạy thi : Đầu học và sơ học. Mỗi năm số học trò được chấm đậu rất nhiều. Được đồng bào hoan nghênh và khen ngợi. Nên giao con cho trường tư Vĩnh-Viễn thì cha mẹ khỏi lo ngại chi nữa và sẽ được toại lòng

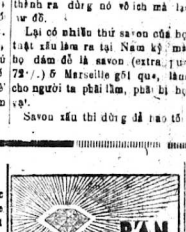

Phát-Minh Khách-Sạng
TÂI SANH
Ở gần cầu Bàn-kỳ (Gia-định)
Kính cùng lục-châu quí khách đặng hay, kể từ ngày 9 Avril 1932 tôi sẽ khai trương cất Khách-sạng hiệu Phát Minh của tôi lại ở gần cầu Bàn Kỳ (Gia-định). Bấy lâu nay chỗ nầy kêu là Đức Thành Hưng khách sạng, bây giờ tôi vá đây cất lại đến lại lầng lối, phòng rộng rãi sạch sẽ, bồi sai khiến nhẹm lẹ. Có bán rượu và đồ ăn lại có cho mướn xe hơi, mỗi việc đều sẽ tăng vừa lòng quí khách. Cảnh phòng ở nhằm nơi thanh tĩnh và mát mẻ. Tôi tân dám phố trương cho quí lẽ song lục chân quí khách ngày xưa vì đã có đã ước đến P ái Minh Khách Sạng của tôi ở đường Pierre số 33 (Dakao) thì cũng đều đặng vui lòng và nhắc nhở.
Trước sau vẫn giữ nhơn đức quí khách chiếu cố, tôi rất đội ơn.
H. T. Phát

TẶNG THÊM
Còn có ít ngày nữa là hết hạn. Quí vị mau lại mua cho bổn tiệm một bộ đồ serge hoặc gabardine, quí vị sẽ được tặng thêm một bộ đồ trắng (toile satin hoặc kaki).
Còn 10 cái xe kéo mới rập đủ đồ phụ tùng toàn mới bổn tiệm muốn bán thật rẻ.
Xin do nơi đây thương nghị.
Đồng hòa Lợi
69 Tổng - đốc Phương
Cholon

ĐẠI GIẢM GIÁ HÌNH CHƠI TẾT
Rọi lớn 30/40 Cả Khuôn
Rọi lớn 50/60 Cả Khuôn
6 $ 8
PHOTO KHANH-KÝ
54 BONARD SAIGON

BẢO-HIỂM THƯỚC HO
QUÝ-KHÁI-HOÀN. Trị các chứng ho gió, ho lạnh, ho có máu, ho lao, tiếng hen, ho máu, ho gà, ho ngày thấy nhiều, ho đêm, ho ngày đêm, ho gió, ho gió, ho gió

HÓA LINH ĐÀM ĐƠN

Nói về bịnh uất nhiệt (bón)

Bịnh uất nhiệt là bịnh người ta bị nhiều lắm, mà [illegible] mấy ai đã mà hiểu [illegible] vì khi đầu thì thấy khó chịu mới nhứt, không thấy cang bệ gì, nên bỏ qua, đến khi nó sanh ra nhiều chứng bịnh khác thì lại cứ bịnh lan mà lo thuốc, không biết gốc là tại đâu, nên lo hao tốn, còn chánh gốc bịnh thì không [illegible] trị. Bịnh nầy thường đi lên mà không thấy trở thì sanh ra bịnh đau gan, đau [illegible], nhọt đầu nhức đầu. [illegible] hay bạng, ngán ngủ, day bụng bí, tức [illegible] bụng, [illegible] ăn [illegible] xanh xao vô vàng, nó làm như bịnh gầy ốm [illegible] bịnh nóng lạnh chạy, đau ưa mửa, tức ngực.

Thật thì bịnh nầy làm cho ta khó hiểu nên không lo trừ bịnh bên trước thì bịnh kia không giảm.

Chúng nhơn ít đi đường, đến ta bữa mới đi một lần thì mới gọi là hết, song đều đi mỗi ngày mà phòng đi và chắc chưa quá thì rồng vậy.

Bịnh nầy thuốc thầy thuốc annam cũng có nhiều bài trị, song có nhiều ông đã dùng đủ các thứ mà không thấy kiến nghiệm cho mấy; khi gặp thuốc nầy, khi thì thấy thật hay và lấy mình làm rất có phước.

Mấy quí ông quí bà mắc bịnh kể trên đây xin dùng thuốc HÓA-ĐÀM LINH-LINH sẽ thấy kiến nghiệm thần.

Cách dùng thuốc nầy thật rất dễ và tiện lợi hơn các thuốc khác, vì mỗi bữa chỉ ăn cơm rồi uống bốn năm viên thì nó làm cho vật thực mau tiêu hóa, khỏi đau rốt, đau bao tử ít ít yên bền, mỗi ngày đi ăng hai ba lần, xổ dầm khỏi tanh nhơ trong ruột, hoặc có xổ lái đặc trung đầu trực xuất ra hết, lại bổ tỳ trong ngũ tạng, trong mình khỏi bình hoàn chi khác.

Uống nó thường bữa thì dưỡng khỏe mạnh luôn, không bệ phạt tỉ cũng không đau bụng.

Đã vậy nó lại trừ nhiều chứng bịnh thường người hay làm bị; như bịnh thũng, bịnh niêng, bịnh hoi, đau bao tử, [illegible] bụng, thảo đa, đau gan ruột, bịnh uất đàng đau, đau lưng, đau lâu năm, nước da huyết đầu xây da bụng, chói nước, lớn bụng (ở cao nguồn cao nước đặc) cam tích, bịnh hầu và nhiều chứng khác nữa.

Mỗi gói thuốc đều có viên nhỏ sẵng bằng hột tiêu, trong gói thuốc có giấy chỉ cách uống và cách trị bịnh rất tiện cho người mua dùng.— Thuốc nầy đã bao lâu cũng không hư hao như các thứ khác.

Giá bán 0$25 một gói. Một người dùng trên 15 ngày. Rồi hơn các thuốc khác hội phân.— 4$00 — 12 gói.

Có trữ bán tại hiệu Nguyễn thị Kính, 30, Rue Aviateur Garros Saigon và các tỉnh khắp Đông Pháp.

Mua nhiều trừ bán lẻ, xin viết thơ thương nghị.

Thơ và mandat đề: M. Ng Ngọc Rạng
Droguiste à LENTIE

Thuốc nầy uống đủ các chứng ho. Như là ho gió, ho hao hồn, ho sốt huyết bốt hạng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong 6 mươi hai ngày thì thấy thuyên giảm ngay, ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bản đường chẳng nệ tốn công vì tại Trung-nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam vào chế ra một thứ thuốc đặt hiệu là Cải-khái Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Mandat để gởi cho:
Huỳnh-Thanh
Chủ tiệm VĂN-AN-ĐƯỜNG
13 Rue du Document SAIGON

Mười năm danh tiếng

Thuốc hiệu Từ-ngọc-Liên chuyên môn chữa các chứng bịnh huê-liễu, mới mảo, lâu năm nhập cốt biến ra nhiều chứng khác thường cũng có đủ phương cối chứng trị lành tiện mọc, không cảng phải không hại sanh đau.

Các bịnh đàn bà hư huyết, bạch đới ha, mỏi mệt, tê bại, rút gân ho nóng, thuốc bổ á-phiện, nội khoa ngoại khoa, thy bịnh định phương thật là kiến hiệu, ai đồng rất nặng biết danh, ai chưa dùng thử dùng qua mới rõ là hay lắm.

Có gởi bán tại hiệu Nguyễn thị Kính 30 rue Aviateur Garros Saigon Hiệu Yen phước Thành 106 Bd. Albert Dakao. Bazar thành-Phát 6 Bd. Saintenoy Gia-định. Hiệu [illegible] Huỳnh Châu-Minh. Hiệu Hoàng thị Trừu đến chợ Vĩnh-Long Hiệu Xuân hoà Cầu Ngang.

Các nơi mua sỉ mua lẻ hoặc là có bịnh gì khó mà có viết thơ hỏi rõ cho bịnh gì cho bản hiệu xi gửi thuốc contre remb. Thơ hỏi xin đề cho rõ lời tôi đi cho.

M: Bình-Thành-Song
à Cholon — (Pondichery)

NÊN BỎ Á-PHIÊN

Bằng thuốc Giới Yên Đại bổ nhân con ở chà nha trường

BÁ-NGỌC-ĐƯỜNG

Bản-đường chuyên-môn bán thuốc bổ Á-phiện gần 30 năm nay. Được Đông-Pháp đều nghe danh thuốc NGUYỄN-HÒA LIÊN hay đại lắm.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người, Bản Bảo-Đường tận tâm, bào chế riêng một thứ thiệt mạnh mà chất thuốc lại mới mẻ vô cùng. Bổ riêng cho các xứ nóng như Nam-kỳ, Trung Kỳ và Cao-miên dùng thì bổ được rất đủ, ít tốn tiền. Hút mỗi ngày 1$00 thuốc không thì tốn 6 về đã bổ dưỡ.

Mỗi ve 70 viên 1$00. ve 35 viên 0$50.

Người hút lớn nay mai nhựa mỗi ngày trên 8$00 thì uống thứ thiệt mạnh ve 70 viên giá 1$00 cộng 15i. Ở xa gởi cách « Lãnh hóa giao ngân. Thơ và mandat gởi cho:

M. Nguyễn Hòa Liên
Pharmacie 246 rue d'Espagne — Saigon.

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

Ai mà không ghen?

Ông huyện Huê tin vợ lắm nhiều khi ông kiểm chước thử vợ thì cô huyện cũng vẫn được tin cậy.

Đêm nọ ông đi chơi khuya về trong trí ông tưởng tượng đâu vợ mình giở nhơ nguồn ngọn lắm. Tối nhà ông đi nhẹ nhẹ, bước thấy giấc, sau ông thấy cô đang như ông sự làm động rồi con chó đang Lonlon của ông nó sủa, phá giấc ngủ của cô huyện.

Ông đút chìa khoá nhẹ nhẹ vô ổng khoá cửa sân, ông lại thấy trong một căn phòng còn vọi ánh đèn. Bạn đầu ông tưởng cô huyện thức giấc, sau ông thấy cô đang một người đàn ông ở trên phòng. Ông nghĩ vợ trộn lắm quấy, giận quá hơ tử ở muốn bứt. Ông gượt cô ảo so-mi dứt ra đặng vào ông thở cho nhiều. Ông xô cửa mạnh, đặng vô cho mau mau mà nghiệt quá, cánh cửa đập vô cô hồn làm động nên ông thấy đến trên cô cản phòng đó lắc. Ông vừa vô tới thì có bóng người chạy bàng qua vườn, trèo qua vách tường rồi lẩn vào bóng tối. Ông muốn rượt theo mà hết nhưng giận quá hai cẳng rung nên chạy không được. Ông nhảy lên thềm xô cửa đi vô như người mất trí ông la lớn: khên nan lắm khên nan lắm!

Ông vô phòng cô huyện, vẫn tối đến lên. Cô huyện nằm ngủ trên giường nghe chồng đi chơi về tỉnh giấc mà hết thường, cô mở mắt ra mà chồng mà nói một cách thật tuả:

— Mình bữa nay nóng tromp nhiều lắm sao? Ông huyện nghe cảng giận dữ, mặt đỏ bầm hầm:

— Đừng làm bộ! Chết không mà hồn giả!!

Cô huyện bận nỗ nghiêm nét mặt:

— Mình phật biết rằng lẩn nhà là lẩn chết, tử rầy sắp lên đó không hằng lòng cho mình đi chơi với anh em bạn nữa...!

— Hừ! Tôi khen mình à! Mình rầy tôi là? Nói gì thì cứ việc nói mà từ nầy về sau đừng tưởng a chồng ai vợ nữa!

Cô huyện nghe rõ ràng mấy câu cứng nói, mà cô lại tưởng là chim bao cô rán mở cặp con mắt lớn lên, rồi cô tỏ lời cô: Phải tôi nhìn chi em bao không đây kia.

Ông Huyện cười gay gắt, cô huyện tỉnh lại, biết không phải chim bao, nó chồng nói một cách êm thấm:

— Mình à, nếu quả thiệt mình nó say, thì mình có lỗi với tôi, tôi sẵn lòng bỏ qua; vậy mình đi về phòng trong uống vài 1 ly nước rồi lên ngủ đi; mà nếu...

Ông huyện chận lại:

— Mình lại còn dối cợt với tôi nữa chớ! Trời ơi! đừng trước có nhơ mà trắng chồng ngu dại xưa.

— Mà chuyện gì vậy chớ?

— Đừng chối vô ích, tôi thấy tận mắt tôi mà.

— Mình thấy cái gì. Cô huyện ôi một cách thiệt thà.

— Thằng khốn nạn, tôi đang thế nhơn của mình chớ sẽ. Nó ngồi tôi vô nó chạy, tôi bắt hụt. Nó bắt được, tôi nó không thể thoát khỏi tay tôi.

Cô huyện lại ngó chồng một cách quá thương tâm:

— Hãy tin mình mới thấy tận mặt a! tôi thương khuyên mình hoài, mình yêu rượu lắm! hễ uống vô thì chịu không được rồi mình bỏ hãy nói ha!

Ông huyện lại chỉ cái cần choàn không của cô lẻ ở trên dưới đất mà nói:

— Cái cần choàn nầy của tôi ngủ của cô huyện.

— Cái cần choàn nầy của tôi ngủ của cô huyện.

— Ở cô lại thấy cái nón kết ở trên ống khoá cửa sân, ông lại thấy trong một cần phòng còn vọi ánh đèn. Bạn đầu ông tưởng cô huyện thức giấc, sau ông thấy cô đang một người đàn ông ở trên phòng. Ông nghĩ vợ trộn lắm quấy, giận quá hơ tử ở muốn bứt. Ông gượt cô ảo so-mi dứt ra đặng vào ông thở cho nhiều. Ông xô cửa mạnh, đặng vô cho mau mau mà nghiệt quá, cánh cửa đập vô cô hồn làm động nên ông thấy đến trên cô cản phòng đó lắc. Ông vừa vô tới thì có bóng người chạy bàng qua vườn, trèo qua vách tường rồi lẩn vào bóng tối. Ông muốn rượt theo mà hết nhưng giận quá hai cẳng rung nên chạy không được. Ông nhảy lên thềm xô cửa đi vô như người mất trí ông la lớn: khên nan lắm khên nan lắm!

Ông vô phòng cô huyện, vẫn tối đến lên. Cô huyện nằm ngủ trên giường nghe chồng đi chơi về tỉnh giấc mà hết thường, cô mở mắt ra mà chồng mà nói một cách thật tuả:

— Mình bữa nay nóng tromp nhiều lắm sao? Ông huyện nghe cảng giận dữ, mặt đỏ bầm hầm:

— Đừng làm bộ! Chết không mà hồn giả!!

Cô huyện bận nỗ nghiêm nét mặt:

— Mình phật biết rằng lẩn nhà là lẩn chết, tử rầy sắp lên đó không hằng lòng cho mình đi chơi với anh em bạn nữa...!

— Hừ! Tôi khen mình à! Mình rầy tôi là? Nói gì thì cứ việc nói mà từ nầy về sau đừng tưởng a chồng ai vợ nữa!

Cô huyện nghe rõ ràng mấy câu cứng nói, mà cô lại tưởng là chim bao cô rán mở cặp con mắt lớn lên, rồi cô tỏ lời cô: Phải tôi nhìn chi em bao không đây kia.

Ông Huyện cười gay gắt, cô huyện tỉnh lại, biết không phải chim bao, nó chồng nói một cách êm thấm:

— Mình à, nếu quả thiệt mình nó say, thì mình có lỗi với tôi, tôi sẵn lòng bỏ qua; vậy mình đi về phòng trong uống vài 1 ly nước rồi lên ngủ đi; mà nếu...

Ông huyện chận lại:

— Mình lại còn dối cợt với tôi nữa chớ! Trời ơi! đừng trước có nhơ mà trắng chồng ngu dại xưa.

— Mà chuyện gì vậy chớ?

— Đừng chối vô ích, tôi thấy tận mắt tôi mà.

— Mình thấy cái gì. Cô huyện ôi một cách thiệt thà.

— Thằng khốn nạn, tôi đang thế nhơn của mình chớ sẽ. Nó ngồi tôi vô nó chạy, tôi bắt hụt. Nó bắt được, tôi nó không thể thoát khỏi tay tôi.

— Cái gì? ông huyện vẫn tối đến lên. Dương lúc đó

Y-KHOA TÂN-SĨ
DOCTEUR
Trần-thọ-Đông
Ancien Interne des Hôpitaux
et de la Maternité de Perpignan
France
Ở tại đường Thủp-bình
Rue des Marins 110
CHOLON
Giây thép nói : N° 418

Coi mạch mỗi ngày
Sớm mai từ : 8 giờ tới 11 giờ.
Chiều từ : 2 giờ tới 4 giờ
Như ai muốn rước đi vô trong Lục-tỉnh thì sẵng lòng đi.
Coi về các thứ bịnh mà sẽ về sự sanh đẻ đường thai.
Hay là làm rằm rồi mà chưa có thai dặng. Về các bịnh trong mình của đàn bà. (Đường kinh không đúng kỳ Huyết bạch, tử cung năm không ngay. Hay là các thứ bịnh trong tử-cung đều thao)

Et Đồ như-Liên
91 et 110 Rue d'Espagne
Téléphone 6 90
SAIGON

Khắc con dấu, khắc chữ và hình vô đồng và đá, làm biển đá cẩm thạch.
Làm cho mướn và sửa đồ thứ máy viết. Bán máy viết và đồ đồ thứ Nam Trung Bắc. Nhiều đồ cổ Thanh-Hoá.

Giá 15$00 tính có 5$00

Hai mươi năm danh tiếng là phòng trồng răng và chụp hình ngày và đêm, về hình mực tàu ở chợ cũ PHOTO-SAIGON đường Vannier 74, ở Đakao số 116 118 Rue Albert 1er Photo KHÔNG MINH-Lộ cho mướn máy chụp hình lớn nhỏ đều đủ và có hình thiết đẹp đã lớn nhỏ cũ mới đều có đặng, và theo ý thích của quí vị hình gì không tốt không giống, chẳng đem lấy tiền. giá tiền thiệt rẻ cỡ 0m65 X 0m60. giá 6$. cỡ 0m30 X 0m40 giá 3$ Muốn thêm màu thì tính thêm 1$ mỗi tấm có tráng vernis thì mỗi tấm 1$.

Ở cách xa gởi hình tại tôi sẽ gởi cách lãnh hóa giao ngân.

NGUYỄN-VĂN CHẤN

Việt-Nam Bất-Động Sản Công-ty
Công ty hữu hạn đang trù lập vốn $100 000

Bản thảo điều-lệ của công ty đã ấn hành trong Đông-Pháp Công báo (Journal Officiel de l'Indochine) số 56 ra ngày 2 Décembre 1931.

Điều lệ đự định đã tại phòng văn quan Chưởng khế E. FAYS, tại Saigon ngày 14 Décembre.

Số vốn là 100.000 đồng bạc chia ra làm 10.000 cổ phần, mỗi cổ phần $10 đồng tất một lần.

Tiền bạc hùn sẽ đóng tại Công-ty VIỆT-NAM NGÂN HÀNG, ở số 54-56 đường Pellerin Saigon, từ 1er Janvier cho tới 30 Juin 1932.

Mục đích sự lập hội VIỆT-NAM BẤT-ĐỘNG SẢN CÔNG-TY là để cho quốc-dân cần kiệm hùn đồng và góp vốn lại những số tiền chắc mỗi lần mà được giá rẻ những Bất-động sản ở châu-thành trong lúc nầy lặng cho mướn và chờ ngày sau bán lại có lời nhiều.

Qui ngài muốn hỏi điều chi xin đến nơi VIỆT NAM NGÂN HÀNG.

Hội-viên Sáng lập
TRƯƠNG-TẤN-VỊ
Đốc phủ sứ Honoraire à Châudốc

NÊN LƯU Ý !
Rượu thuốc :
1· Phong thấp
2· Vạn-ứng Trật đả
3· Chưởng-tử
của hiệu KHƯƠNG - LỢI đều dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm mà bào chế ra.

Nếu ai lâm nhằm bịnh : 1· Phong-thấp ; 2· Té ngã, sưng bầm, trật trẹo gân cốt 3· hoặc muốn cầu tự, nên dùng các thứ rượu trên đây sẽ thấy công hiệu.

Bào chế và bán tại :
Khương-Loi & Cie
N·35, rue de Paris, Cholon
Giây thép nói số 377

P. S. Bổn công-ty có bán xà-bông «Kiết-Xương» thật tốt hạt nhiều, dùng ít hao hơn xà-bông hiệu khác.

Rượu « Bổ Huyết » của hiệu : KHƯƠNG-LỢI !
N° 35 Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

Chết còn sống lại

Ấn cần ngài biết rằng : những người ít hành thì ít mắt người không-ý giúp đỡ vậy. Hay có một vị Hòa-thượng ở Sontây hết sức tu hành nơi Trung-hoa mới qua quí quốc chuyên thông nghề thuốc cứu đời. Tôi là Nguyễn-văn-Vinh ở Cholon đường Cổ-đô số 145, nhân vì tôi 32 mắt bị chứng huyết khô, thành bịnh lao, mấy tháng sau ho thổ huyết, thầy giảng nếu sau bịnh nặng 3 tháng ở phòng, đây không được, ăn uống vàng khô, đã kiếm nhiều thầy-thuốc mà không hiệu-quả-nhiệm, may nhờ người bạn tôi nói tại Saigon nơi đường Espagne, phòng nghề Lao-lâu có một vị Hòa-thượng coi quế trị bịnh chẳng kỳ chứng bịnh chi có coi quế được quả thượng thì bịnh trị được, nếu quế xấu thì không trị, tôi lập tức đến nơi coi quế được quả thượng rồi lấy hai liều thuốc nhất liều 7 đồng, đem về cho uống thì bịnh nhẹ liền, thiết là thần y vậy. Lại có nhà Trần-ngọc-Cẩn ở tại Mytho đau hai con mắt đã có mang rồi, đến lấy 1 nước uống đường bịnh bịnh. Lại có tên Lê-văn-Ren đau nhức mình nhiều đến Hòa-thượng hết một liều thuốc giả tôi đồng về uống chẳng nhẹ. Lại có tên Trần-văn-Ba-Lí bịnh đi-tuồi thấp ho hen ra lao ho, đến Hòa-thượng trị chẳng hết. Cần những người nào mắc bịnh nữ, bịnh ngũ lâm, bạch trược, kinh liều lâu năm, hay là vì bị bịnh sinh hoạt đã ít, thai thiu sản hậu của chồng chỉ, cứ đến Hòa-thượng điều trị sẽ được hết bịnh, mà Hòa-thượng chẳng cần chỉ ta lấy, chỉ cần ở ngoài hiệu gởi-thiệp hay là in giấy mấy quốc tế gởi-thiệp thì hay hơn, chẳng tốt nhiều chẳng hề cho mà, nên chẳng tiền mất lắm mà lại hiệu quả vậy.

Hòa-thượng ở tại Saigon con Chợ-mới bên-thành rue d'Espagne bán rượu nhà, phòng nghề Lao-lâu đường Ba số 200.

Những người gởi-thiệp Nguyễn-văn-Vinh ở Cholon Tỉnh Bến Tre, Trần ngọc Cẩn, Tân-thông-hội

Cái chận - tướng nước Nga đối với việc Hoa - Nhựt

Cũng chỉ muốn cho việc ấy kéo dài để kiếm lợi

Về cuộc Hoa Nhựt xung đột nầy, các nước đều phe đối với Nhựt-Bổn, có nhiều nhà khôn Nhưng đó còn là việc mà ai nấy đều thấy rõ, còn lẽ đối phó với Nhựt, tất phải trước hết đối phó với nước Nga, mà thái-độ của Nga trước sau vẫn cứ mập mờ người ta không thể xem xét được rõ ràng, khiến cho các nước hỗ nghi không quyết, không cần có vào đâu để định phương - châm mà cái vấn đề Viễn-đông ấy, lại càng lúng túng, đó là một sự khốn khổ của liệt-cường không thể tỏ rõ cho người biết được.

Vậy thì cái chánh sách của Nga là phản Nhựt chăng? hay là bình Nhựt chăng? Các nước tất phải xét rõ điều ấy trước, rồi sau mới định được cái tiêu-nhuận đối Nhựt của mình.

Nga nếu phản Nhựt thì các nước đối Nhựt, cứ phải mà làm không còn e ngại gì; Nga nếu bình Nhựt, thì các nước đối Nhựt lại chưa thể làm hẳn ra thế nào được.

Các nước nóng muốn biết cái thái độ của Nga, mà Nga lại cứ cố làm ra mập mờ : có lúc rõ ra mặt phản Nhựt, có việc lại dường như bình Nhựt, lại có khi làm ra như không có định-kiến gì đúng hẳn về trung-lập.

Các nước thấy vậy không khỏi hoài nghi đã vài tháng nay. Vừa rồi cuộc hội nghị tài bình họp ở Gerève, đại biểu Nga là Litvinoff có đến dự hội, mấy vị đại-biểu hai nước kia nhơn trong lúc thương-tác có đề-tới về cái thái-độ của Nga đối phó với cuộc Hoa-Nhựt xung đột ấy; theo từ ý lời bồ-Litvin ấy dân lại vẫn cứ mập mờ, ý ấy ai hiểu ra thế nào cả.

Hỏi : Nước Nhựt đem quân đến Cáp-nhĩ-tân, rồi rằng là tâm nhơn thế lực của qui-quốc, mà qui quốc lại lo đi không nói đến, là cớ sao?

Đáp : Nước Nhựt đem quân đến Cáp-nhĩ-tân, cũng như đem quân đến Thượng-hải; nước tôi coi việc Cáp-nhĩ-tân, cũng như các ngài coi việc Thượng-hải mà thôi.

— Qui quốc lại cho nước Nhựt được mượn nhiều việc tiện lợi ở đường Trung-Đông là nghĩa gì?

— Cũng như người Nhựt lợi dụng tô-giới Thượng - hải. Nói cho đúng, đó là những việc bất hành ở trong quốc-tế mà không làm thế nào được.

Cuối cùng liên hỏi thế gì nữa, ấy rằng.

— Có tin đồn khắp nơi là qui quốc cùng nước Nhựt đã có đầu ước giải khiển cho người ta đều lấy làm ngờ, vậy ngài có có gì để giải-thích cái tin đồn ấy?

Litvinoff mỉm cười rồi đáp rằng :

— Lời người nói chưa có thể tin được. Ở nước tôi cũng có lời đồn là nước các ngài phản Nhựt. vì vậy mà cũng có nhiều người đem lòng ngờ.

Kẻ hỏi người đáp, đều có ý chấm chọc nhau, mà cái ch n tướng của Nga lại càng không rõ lắm nhà ngoại - giao lão luyện cũng khó thể đó xét được ra thế nào.

Tuy nhiên, cái dụng-ý của nước Nga hà lại không thể xét biết được ư? Người đương cục thì m, chớ người bàng quan vẫn tính, cứ theo như cái tin ở Berlin vừa rồi, thì có lẽ đúng với tình thế của Nga lắm.

Tin ấy đại ý nói : nước Nga đối với việc Viễn-đông những sự ra bên ngoài đều là giả đối cả, chỉ ở trong họ đã định cách tác dụng thế khác. Làm ra mặt phản Nhựt là để dò ý các nước Đông-Âu, có quả là chưa rình nước Nga có việc mà đến đánh chăng? (Nga đánh nhau với Nhựt thì như Ba-lan có thể thừa cơ mà đánh vào nước Nga) : còn như cố ý bình Nhựt là để bảo ngăm nước Mỹ, mong đổi cách đối Nga cho từ tế (Mỹ, Nhựt đánh nhau, nước Nga có cái thế vào bên nào bên ấy mạnh) ; mà cứ làm bộ đó tự, tỏ ra cái thái-độ như trung lập mà lại không như trung lập, là để huyễn hoặc liệt cường Âu châu, khiến phải để ý đó xem lòng cùng giao của Nga (phương diện Âu-châu đối với việc Viễn-đông, lợi cho sự trung lập của Nga). Ấy mấy năng nay nước Nga cứ dùng cái vẻ mập mờ ấy để đối phó với các phương diện mà lấy lợi, kể cũng là được nhiều. Giả đối như thế thì cái chân tướng của nước ấy ra sao? Nước ấy không phản Nhựt không bình Nhựt, chỉ mong cho vấn đề Viễn đông cứ dằng dai mãi dằng dai càng lâu, thì cơ hội của nước ấy còn nhiều, sự lợi ích càng lớn vậy.

(*Trung Bắc Tân Văn*)

« Đại-Việt » Khách-Lâu

Nhà ngủ mới lập, gần chợ mới Saigon, đường Espagne số 124 cửa vô phòng, đồ đạt toàn mới, nhà tắm riêng mới phòng, có chỗ để xe hơi khỏi trả tiền. Giá tiền phòng từ 2$ tới 2$50. Phòng mướn tháng giá thiệt rẻ. *Chủ nhơn kính bạch*

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE

Ngày 27 và 29 Mars 1932, Trường Thương Mãi thiệt hành - Lương-văn-Bèn số 7 Rue René Hérand Saigon (Tân-định) có mở cuộc thi Chung-khoa cho học sinh mãng khóa ba tháng.

Comptabilité Commerciale

La Maison O. Langlois (branches) dont le siège est à Saigon, possède une Succursale à Cambo depuis deux ans.

Au 31 Décembre 1929, la Balance des Comptes de la Succursale présente les soldes suivants.

Au crédit du compte « Maison de Saigon »	$11.780.	—Fonds de Commerce	$8.000.—
Matériel et Agencement	5.000.—	Caisse	850.—
Espèces en banque	9.850.—	Achats	47.800.—
Ventes	48.500.—	Frais d'Vente	1.200.—
Frais généraux	5.830.—	Clients	400.—
Amort. 6% fonds de Commerce	800.—	Amort. 5% Matériel et Agencement	500.—

Le même jour O. Langlois vend la Succursale à Valentin, qui lui règle immédiatement la somme forfaitaire de 30.000 $ par chèque barré de 20.000 $ et accepte deux traites de 5.000 $ au 31 Mars et 30 Juin 1930. Cette cession se compose des marchandises à concurrence de 10.000 $ seulement et des immobilisations, déduction faite des Amortissements.

On demande :

1° Établir les résultats et le bilan de la Succursale au 31 Décembre 1929, après avoir passé les écritures de la cession susdite ;

2° Le stock prorata d'après les factures des marchandises ;

Le stock à cette date, avant la cession, est de 15.000 $.

Les lois allouées à son gérant sont les 1505.000 de traitement fixe pour le mois de Décembre, une indemnité de 2

Thuốc trừ bịnh con nít

Một sự cần thận vững vàng, là người muốn kiếm thuốc hay của con nít thì cứ hỏi tên « *ThầtTữTân* » của nhà thuốc « *Phùng gia viên* » nhãn chữ (Á) vì 1 thứ thuốc nổ công hiệu lẹ làng hạp với » chứng bịnh con nít hay nóng nước da xanh vàng, ăn uống không tiêu không bú nông đêm ngày con mất trốm lơ, nổi gan sanh xình bụng, sên lái ía bợt bèo các chứng của con nít dùng thuốc nầy thì thấy tiêu trừ mau lẹ, mỗi nhà nên cần có thuốc nầy cho con nít dùng rồi thì thấy gân cốt mạnh-mẻ, ăn chơi mau lớn mập mạp, ngày sau chẳng còn sợ lo bịnh hoạn. Thật là thứ thuốc hạp với trẻ em. Người chưa dùng thuốc bổ dần-bổ là *Điều phụng dục lân hoàn* » thì chưa biết cái lợi hại làm sao! Vậy hãy mua thử 4-5 hộp thì chắc thấy cần bịnh của phụ nữ đã hạp, chứng bịnh với thuốc nầy thật-là chẳng sai, vậy người có dùng rồi đều công nhận. Giá mỗi hộp 1 $ 00.

Pharmacie Phùng gia-Viên
Số 123, đường Paris—CHOLON

MỘT ĐỀU TIỆN CHO MẤY NGƯỜI GIÀ

Phòng trồng răng Trần Lê-Đường 168 đường Thủ -Đinh (Rue des Marins) Chuyên trồng răng rất khéo lẻo theo cách Âu-Mỹ, chẳng lo hậu hoạn, dùng toàn là đồ tinh khiết, có đủ các sắc răng cũng có răng sơn đen theo người bắc.

Bà hiện khai trương đến nay đã được 15 năm rồi, quí vị chiếu cố đều khen, trồng rẻ hơn các chỗ khác, ai quí vị hãi giá thì biết.

Chẳng tài cũng có bán sỉ và bán lẻ các thứ đồ phụ tùng trồng răng giá rất rẻ.

Bà hiệu cũng chịu cách bán lành bán giao ngân tại nhà giấy thép (contre-remboursement).

Muốn viết thơ hỏi đến chỉ xin quí vị đề bao thơ như vầy:

Maison Trần-Lê Đường
Phòng trồng răng
168 Rue des Marins CHOLON

Cho mướn rẻ lắm

Một cái nhà tư ở đường Richaud — có đủ đèn, nước, nhà bếp garage.....

Phố lầu rộng rãi sạch sẽ ở đường Boresse và Marchaise— Do nơi bổn-báo.

Vô ruột hiệu Michelin

Hãng ETABLISSEMENTS BAINIER D'INDOCHINE cần dùng nhiều người đại-lý cho hãng trong châu thành mỗi tỉnh Nam-kỳ đặng bán vô ruột MICHELIN.

Cho huê hồng nhiều.

Ai muốn làm thì viết thơ hay là tới nói chuyện với hãng BAINIER SAIGON.

Xin lưu ý

Tiệm thợ bạc A Chanh Bijouter
N° 16 Rue Đỗ hữu-Vị

Chị em ta nên dùng phấn

Hồng-Lạc

Phấn Hồng Lạc rất tốt, dồi lên da mặt trở nên mịnh-màng, trừ mụng, tàn nhang, đa hắc, da xấu, da nhăn, đã làm Chị em muốn mua gởi đến hàng cách lánh hóa giao ngân.

Có mỡ, lò bột bánh ngọt petit beurre » Minh-Nguyệt » các nơi mua sỉ sẽ được huê hồng nhiều, gởi theo cách lánh hóa giao ngân.

Đại lý độc quyền: Ngô-Ấn-thị Nguyệt, 246, Rue d'Espagne Saigon.

Cách trừ bịnh ho

Qui ngài có bịnh ho xin chớ để lâu, khó trị. Các chứng ho như là: ho phong, ho gió, ho siễng, ho cảm làm bà ho máu, ho đàm, ho khạc ra máu, ho cho đến đổi khang tiếng Xin qui ngài hãy nhớ mua cho được THUỐC HO (Bắc-Bửu) dùng trong mười phút đồng hồ thì thấy hạ đàm, bớt ngứa cổ, trong mình rất đỗ chịu nội ngày thì hết ho. Hiệu thuốc nầy có cầu chứng tại tòa và khắp cả Đông Pháp có hơn 150 nhà đại lý bán. Tôi dám bảo kiếp nếu dùng thuốc ho nầy mà không hết ho, mời xin trả tiền lại. Trừ bịnh ho hen thuốc nầy làm hớt chớ tuyệt không lặng. Sự hay của thuốc nói không rõng, qui ngài dùng rồi mới rõ lời tôi là đúng với sự thật. Saigon có bán nơi tiệm cô Ng. thị Kính và tiệm A'phonse Đặng ở chợ mới. Các gare xe điện đều có bán. Tổng bán hãng gare ấy thì có chở tới không có dân bán. Mua sỉ có huê hồng 25 % do nơi nhà đại lý độc quyền khắp cả Đông-Pháp. M.Ng-v-Phố Poste Postale Saigon.

Giá mỗi gói 0$10

Việc thế giới

Hắc-long-giang sắp có trận Mã Nhựt đại-chiến

Thình thế của quân nghĩa-đông ở phía Bắc Mãn, từ hôm Mã-chiếm-Sơn phản chánh rồi, lại càng lớn hơn nữa. — Nhựt lo sợ lắm, đến đổi tướng Nhựt là Đa-Môn nói rằng phải có 10 muôn binh và đánh 3 năm, họa chăng mới dẹp yên được. — Ở Thượng-Hải, hội-nghị Đình chiến lại mở ra.

Hắc-long-giang sắp có đại-chiến

Hôm qua bổn-báo đã đăng điện tin nói Mã chiếm Sơn đem binh từ Hải-luân về đánh gần tới Tế tế cáp và Cáp nhĩ tân rồi.

Binh lực của Mã lớn lắm. Nguyên là Mã làm chủ-tịnh Hắc long giang có đại binh trong tay, ngày nay trở lại đánh Nhựt, thì bao nhiêu binh sĩ ấy đều theo Mã. Huống chi cộn các đạo binh Tự vệ (cũng là Nghĩa đông) cả hai tỉnh Hắc, Cát, như bọn Uyển Sùng Cốc, Trình Chí Viễn, Lý Đỗ, Đinh Siêu đều cùng nhau hô ứng cả, nên thì thình thế của Mã lớn lắm.

Tỉnh Hắc long giang bây giờ là tỉnh độc lập, chống cự với Nhựt, cho nên ở đó sao cũng có trận đại chiến với Nhựt, mà Nhựt và Nga có đánh nhau không, cũng ở phen nầy.

Đa-Môn nói rằng 3 năm mới dẹp xong

Tình hình phía Bắc-Mãn hiện nay thật là nguy-hiểm cho Nhựt vì riêng các đạo binh nghĩa-đông đã đông lắm rồi, giờ còn thêm Mã-chiếm-Sơn làm cho mũi giác càng lớn hơn nữa.

Bổn - Trang là tổng-tư-lịnh Nhựt binh toàn xứ Mãn-châu nhưng phải ở lại Thẩm-dương để phòng bị phía Nam-Mã; còn phía Bắc-Mãn thì giao cho Đa-Môn lo liệu.

Thấy tình hình Bắc-Mãn như thế, Đa-Môn nói với mật nhà báo rằng: « Không có 10 muôn binh và không đánh giẹp rõng 3 năm thì không thể nào yên được thổ-phỉ. Thế mà chỉ trước tay, con đường xe lửa Trung đông, các nơi dương-cuộc Nga không để xe cho Nhựt mượn chạy binh, thật là khó khăn ngăn trở cho việc tiễu binh của binh Nhựt dữ quá. »

Ban điều-tra đi vào Mãn-châu

Bắc binh 19 Avril.— Ve việc Mãn-châu quốc cầm Cố-duy Quân vào đất Mãn-châu, ba chánh-phủ Nhựt, Tàu và Mãn-châu cái cọ nhau một lúc cũng dữ. Nay việc ấy đã êm rồi. Họ tính như vầy:

Đoàn thị-sự Tàu và Nhựt thì đi đường biển đo ngã Đại-liên mà vào Mãn-châu, còn ban Điều-tra thì đi xe lửa, tới Sơn-hải-quan thì bỏ chuyện xe riêng của Tàu lấy qua xe của Mãn-châu mà đi tới Thẩm-dương.

Hồm chiều thứ bẩy, ban Điều-tra đã khởi hành ở Bắc-binh rồi.

Không chịu để cho Mãn-châu quốc tiếp đãi

Nhơn vì Mãn-châu chánh-phủ nghe lời Nhựt xúi giục, muốn ngăn cản Cố duy Quân theo ban Điều-tra vào Mãn, nên coi bàn Điều-tra tức lắm, bèn nhứt định vào Mãn-châu không chịu nhận cuộc tiếp rước gì của chánh-phủ Mãn-châu cả.

Thấy rõ ý muốn của ban Điều tra như thế nên Trương - học - Lương ở Bắc binh đã soạn mấy tờ xe lửa riêng, có đủ phòng ăn, phòng ngủ, phòng tắm, phòng làm việc, phòng tiếp khách v.v... để ban Điều tra vô Mãn châu có ăn ở và làm việc trên xe, chớ không nhận một lẽ tiếp rước gì của Phủ Nghị cả.

Bữa ở Bắc binh, ban Điều tra có hỏi chuyện Vương đĩ Triết và Vinh Trấu, là hai tay tướng lãnh Đông Bắc biết rõ đầu đuôi lúc Nhựt thình lình đem binh cướp lấy Thẩm dương. Trương-học-Lương lại có đưa cho ban Điều-tra nhiều tập bố sơ, kể rõ những cái âm mưu của Nhựt xâm chiếm Đông bắc từ bao giờ tới nay cho ban Điều tra xem xét.

Bồn-Trang bị ra máu

Ngày 12 Avril, Bồn-Trang đi Cẩm-châu với các tướng lãnh nhơn quân sự hội nghị, rồi liền trở về Thẩm-dương. Từ bữa ấy đến nay, bị chứng thổ huyết, ngày thổ ra máu hai lần, phải vô nhà thương dưỡng bịnh, bao nhiêu công việc điều giao cho Tam-Cốc làm thế.

Người ta e Bồn - Trang không thọ được.

Dựng bia kỷ-niệm phi-công Huê-kỳ là Short đã tử trận

Có lẽ độc-giả còn nhớ nỗi trăng hai, binh Nhựt và binh Tàu đánh nhau ở Thượng-hải, binh Nhựt bay dùng máy bay bắn phá và làm dọa binh Tàu, có một nhà phi-công Huê-kỳ là Short (Tàu đặt tiếng là *Tiêu Đức*) thấy vậy tức giận cho Tàu quá, liền thân-ảnh cầm máy bay lên không, đánh nhau với máy bay Nhựt nhiều chuyến. Sau có một trận, phi-công Short bị máy bay Nhựt bắn vãy và bắn dữ quá, làm cho phi-công Short té xuống tia-phận làng Cao-điện ở Tô-châu, tử trận tại đó.

Người Tô châu thương cảm quá, biện nay đã dựng bia kỷ niệm rồi *ở*, 5 ngày chỗ Short bị nạn.

Bà mẹ Short ở bên Huê-kỳ qua viếng mộ con, đã tới Thượng-hải bữa 19, thiên hạ đi đón rước đông lắm. Chánh phủ Nam-kinh cũng phái người tiếp rước bà, rất là trân trọng. Bà có đi Tô-châu dự lễ khánh thành kia kỷ niệm người con anh hùng của bà; có Ngô-triết-Thành và tướng lãnh đạo binh 19 và đạo binh 89 cùng dự nữa.

Dân Tô - châu chung nhau 30 ngàn đồng, tặng bà mẹ Short làm đền đường lão, và có đăng bà một tấm cờ tiêu, đề cả tên các tướng sĩ ở đoàn binh 89 kỷ vào đó để làm kỷ niệm.

Văn-đề Nhựt rút binh đem ra giữa Genève

Geneve 19 Avril.— Chiều-bữa thứ ba mới rồi, ban trị sự của nước đã nhóm lại.

Phiên nhóm nầy chỉ bàn lại lần chót từ thảo luận mà ban hội đồng đã viết xong hồm thứ hai, day 30 trương đánh máy, có 15 khoản, chắc sẽ được hội đồng công nhận.

Tờ-ấy nói về việc Nhựt phải rút binh cho mau, theo khoản thứ ba của Nhựt giao kèo về cuộc hội thương ở Thượng hải vừa rồi.

Hội lại giao cho một ban ủy-viên Vạn-quốc cái quyền kiểm sát việc hai bên rút quân, chừng mọi việc xong xuôi làm phúc bẩm cho hội Vạn-quốc rõ.

Hội-nghị đình-chiến lại nhóm lại

Thượng hải 19 Avril. — Tối bữa thứ năm hay thứ sáu gì đây, thì hội nghị đình chiến lại nhóm lại ở Thượng-hải.

Bại biểu của Pháp, Anh, Mỹ và Ý đã nhóm lại, để thi hành mấy điều quyết-nghị của Hội Vạn-quốc đã nói trên. Các đại-biểu liệt cường đều hiểu đồng tình cho ban trị-sự Vạn quốc định ngày Nhựt rút quân sau khi tình hình Thượng-hải được khôi phục.

Nói về tình hình khôi phục, thì có ban ủy viên xem xét rồi làm phúc bẩm gửi cho Hội Vạn quốc biết, để hội định ngày cho Nhựt rút binh, chớ không cho Nhựt tự định lấy.

Không sự có trận Nhựt Nga đâu

Đông kinh 19 Avril. — Gần đây ta đã biết được nhiều tin nói Nhựt Nga sẽ đánh nhau vì lợi quyền xung đột ở phía bắc Mãn châu; nai bên đã sửa binh lính rần rộ lắm. Nay thế, ai không nói Nhựt Nga không còn nhịn nhau được nữa.

Vậy mà dư luận hai bên Nhựt Nga kẻ lớn lắm với các tin ấy.

Dư-luận ở Đông-kinh nói rằng tuy binh hai bên Bắc-Mãn nghiêm trọng thiệt, nhưng mà nói đến việc Nhựt Nga đánh nhau, thì lại là một chuyện mơ mảng thôi. Vì hiện nay ở Mãn - châu có nhiều giống dân khác nước nhau, nên kiếm chuyện bày đều cho rộn mà thôi. Bây, như quân đội thứ hai của Nhựt do Đa Môn chỉ-huy, đang đóng ở phía Bắc Mãn mới, rồi đã kéo vô Liêu dương để tránh sự lôi thôi xảy ra với binh Nga, đó là một chứng cớ rằng Nga Nhựt sẽ không có chuyện gì xung đột đến đổi đánh nhau vậy.

THE THAO

Tại sân Tâyninh

Bữa chúa nhựt 24 Avril tới đây tại sân banh Tây-ninh sẽ có một trận banh kịch liệc có lẽ xem sướng mắt.

Ấy là Sport Pétrus-Ký thử tài với Etoile Tâyninh.

Vậy ai là người ham mộ thể thao xin hãy đến xem cho đông trước mua vui sau giúp cho nền thể thao ở Tâyninh được vững bền trong bổn xứ.

Xin nhớ! đừng bỏ qua!

Bản Tăng

Tại sân C.I.A.

Chúa nhựt tới đây 24 Avril 1932

CÓ HAI MATCH

Ta 3 3/4 à 4 3/4 Lavaillance c/ La Licorne. Coupe L. GONG 5 à 6 Dakap c/ J. COMTE Coupe LEADER

Dakao năm nay không phải như năm rồi, coi như hôm gặp Commerce Sport tuy thua một bàn nhưng Commerce thắng rất khó nhọc lại nữa bữa đó Commerce có đủ trông tài. Lúc nầy Dakao được rất hăng hái và có thêm vài chiến tướng mới nữa.

Còn Jean Comte tuy hội mới lập nhưng anh em Dakao chớ có khinh hờ vì Jean Com e nằm nay có nào Bảo, Bửu, Vân, Sáu Nhỏ bên Commerce qua thế thì gửng khó cho mấy hội anh hùng bên C.I.A. thắng nổi. Chúa nhựt tới đây hai hội nầy đã có lẽ rất kịch lệt. Ai thắng? chờ coi.

Vậy ai là người ham mộ thể thao chớ bỏ qua rất uổng, mấy đến xem cho đông, một là giục lòng chiến tướng hai là để xem một trận đá rất, đồng thì./.

Thuật rõ về vụ giết người rất ghê gớm ở Hải-phòng

Vụ nầy xảy ra Bữa 13 Avril ở Hải-phòng, nhà báo bổn kia, bổn báo đã nói nay nhơn thấy báo người Bắc đó, thuật rất rõ ràng, nên bổn-báo trích lục ra đây

Bữa ấy, là chiều hôm 13 Avril tại số nhà 19 ở *Boulevard Central* » Haiphong, thầy ký Đỗ-văn-Thu, 26 tuổi, làm thơ toán, quán làng Phương-Lan, (Làng-xàn) tỉnh Bắc-Giang, bị giết một cách rất thảm khốc.

Nguyên thầy Thu bấy lâu ở cùng một người bạn tên là Đức, thợ người, trước làm cho hãng S. A. C. M. nay không có việc làm, và một đứa ở, trên tầng lầu, nhà số 19 ấy. Thầy Thu mỗ-côi lại không có vợ con gì cả. Thầy số đi cho Đức ở chung với mình là ý muốn giúp đỡ y cho qua con túng thiếu.

Trưa bữa 13, hồi 1 giờ, khi thầy đi Thu đang ngủ, thì Đức sai thằng ở đi gánh nước. Sau đó một lúc trời đổ mưa to, thằng ở định về nhà, thì Đức xuống thằng lầu bảo nó rằng: « Bì chơi chỗ khác, cậu Thu mầy còn đang tính tự với tình nhân ở trên kia. Nếu mầy lên, cậu mầy đánh chết! » Đứa ở phải lui đi chỗ khác.

Song đến 2 giờ chiều, nó trở về, vẫn thấy cửa đóng, nó sốt ruột và sanh nghi nó liền đẩy cửa vào, thì thấy phòng cửa đóng kín. Càng nghi hơn, và phát sợ, vì nhìn thấy mấy vết máu, và đồ đạc ung tung ở trong phòng. Nó liền bỏ hoảng lên. Thầy Trưởng phố và các người lân cận chạy đến. Họ rủm nhau lại gầy cánh cửa phòng, thì lúc mở ra, người ta nhìn thấy một quang cảnh rất là ghê gớm.

Thầy Thu nằm trong vũng máu, trên chiếc chăn đỏ. Mỡ chân ra thì người ta lại thấy thầy Thu bị mất chân bên trái. Đầu bị nhiều vết đao chém, máu bầy cho chảy đầm đìa, ma đầu gần đứt rời ra khỏi cổ, bụng lủng, ruột lòi ra trăng xóa. Còn ông chơn bên mặt cũng gần bị chặt lìa khỏi mình, vì bị một vết thương rất sâu ở gần đầu gối.

Thầy trưởng phố liền chạy lên báo số cảnh sát. Sau đó một lúc ông có Fabiani đến nơi, rồi tiếp đến M. du Courtial, ở tòa án lại.

Hai viên chức liền đi lục soát mọi nơi, thì thấy cái ống chuyền trải giấu trong một cái hòm, ở góc tường, lại thấy cán con dao hãy còn vít máu. Đức thì trốn biệt tăm vì chính y là thủ phạm vụ giết người ghê gớm nầy.

Sau giờ chiều, tử thi người bị nạn đã đem vào nhà thương để sáng hôm sau bác sĩ Fesquet khám nghiệm.

Suốt buổi sáng hôm 14 Avril M. Fabiani hỏi hết đứa ở rồi đến bạn hữu người bị nạn và của Đức. Người ta đoán rằng thủ phạm định chặt thầy Thu ra làm bốn khúc, để vào một cái hòm đem đi nơi khác, để che mắt pháp luật. Nhưng định vậy mà không làm được, vì một lẽ giản.

Nguyên nhân vụ ám-sát nầy? Chỉ có tên giết người kia là Đức biết được mà thôi. Chỉ biết rằng khi trốn khỏi nhà, thì tên Đức có đem theo một bộ quần áo tây « Smoking » và một bộ pajamb beach » của người bị nạn.

Cùng các bằng hữu

Có vài ông bạn tôi thuật lại với tôi rằng một nhà Văn sĩ trứ danh kia đi truyền ngôn rằng tôi đánh chửi Tổng-lý một tờ báo so với người, nhơn vì tôi sút tài sức lực hơn người, nên phải đánh nhượng bộ.

Nếu tôi nói rằng tôi không đánh lấu gì đến sự thay cả đối mới của tờ báo kia thì ra lẽ tôi nói lão, vì thật có, tôi có được cái danh dự chủ với đến mà điều-đình, nhưng điều đình không xong. Không thong thả thôi, tôi cũng chẳng buồn hơn, mà đặc vị của tôi cũng chẳng vì đó mà khổ hơn, vì tuy là tờ báo kia, dám phỏ trương cũng ai cả thì mặc lòng, nhưng lúc nào tôi cũng có cũng ăn chuyện làm không phải chết! đối cho đến đổi phải đi khảo vợ khảo con hay là đến đổi đi làm ông nọ ông kia mà thì công cho người!

Trái lại! Như mới đây có một vị trạng sư, Pháp muốn nhận tôi làm tập sự nhưng vì lương thàng ít không đủ tôi xài, nên tôi phải từ nan.

Sự thật là vậy đó. Vì lẽ gì tôi không lánh được bộ biên tập tờ báo nọ ? đều ấy, tôi tưởng là một việc cả » nhẫn không buộc mình công bố cho ai cả, nhưng ông chủ bút Đ.N.N. cũng một vài bạn viết báo biết công chuyện nầy, đủ những nhận rằng trong cuộc điều đình với người, không lúc nào tôi làm việc không sạng thẳng hoặc là để nhục đến danh dự nhà ngôn luận bao giờ ! Nhưt là không ai nói tôi chạy ngược chạy xuôi mà vận động được. Nếu tôi như ai kia thì có lẽ tôi làm trước hơ rồi mà có lẽ tôi không phải vì ai mà bầy nhi ba chim, thất điên bát đảo...

Còn sự tôi có vì thua sút ông Văn sĩ trứ danh kia mà phải chịu nhượng bộ cho người thì tôi xin trả lời rằng: Phải ! Tôi thua ông cả mọi đều, từ cái sự giả danh quân tử, đột lốt văn nhân, cho đến cái tài học kiêm Á kiêm Âu cũng luôn cả cái lối xỏ lá, lường người phân bạn nữa ! Tôi thua, thua cả !

Phan văn-Thiết.

Giá báo sửa lại

Một năm	15 $ 00
Sáu tháng	8 00
Ba tháng	4 50
Một tháng	1 50
Mỗi số	0 07

Chẳng còn bao giờ lo sợ

Thuốc ho giấy bạch của ông Châu-thọ. Như nhà thuốc bảo-an-Đường tại cho Gô-vấp, rất thần hiệu, thuốc ho nầy đều bằng thuốc ho quán thần được.

Đờn ông, đờn bà và con, mới từ 5 tuổi đều dùng được cả. Ho cảm, ho gió, ho phong mà phát ra ngứa cổ ho có đàm khó khè trong cổ, ho sáng hậu, ho tức, ho ra hu ết ho tên, ho bịnh già lâu năm làm việc yếu sức mà sanh ra ho, các chứng ho lâu hay là mới, thuốc ho nầy đều trị được.

Uống một hoàn thì thấy hiệu-nghiệm 1 ên, có gởi bán nơi các nhà giấy ve điếu (gare) có toa gởi theo thuốc chỉ cách dùng kỹ lưỡng.

Giá tiền 1 hoàn 0$10 ; Mỗi hộp 20 hoàn 1$80.

Bổn hiệu cũng chịu gởi thuốc bằng cách lánh hóa giao ngân tại nhà giấy thép (*contre remboursement*)

Như chư quí vị có gởi thơ hay gởi mandat lại mua thì đề tên như sau đây:

BẢO-AN-ĐƯỜNG. *Pharmacie Asiatique*
M. Châu thọ-Như Govap—Gia-Định

TUY VẬY MẶT LONG!

Thứ thuốc bổ dân bà « Điều-phụng-dục lân hoàn » là một thuốc giúp cho dân bà con gái, đường kinh trễ sục, đau bụng nhứt xương, đau lưng, bạch đái huyết bằng, hay là lâu như có nghiện, hoặc ít huyết, có khi ra bầm đen, hoặc vàng trắng, nếu thường dùng thuốc nầy vài lần, thấy hợp chứng bịnh theo tay, thật là thuốc giúp cho đời, mà ngon ăn ngủ được, bổ khoẻ mặt mũ mập mạp là khác. Có mua nài hiệu PHÙNG-GIA-VIÊN nhãn chữ (Á) cho được thì mới phần bằng không thì thôi. Giá mỗi hộp 1 $ 00, một lô 10 $ 00.

Có đề bán lẻ tại tiệm: *Nguyễn-thị-Kính* Saigon—Trảng-bàng, *Đông-Nguyên-Hiệu* — Chợ-mới, *Nam-phát-Thành*, —Soctrang, *Đành-thọ-Viên*=(Bạchiêu) Phong-thanh, *Trần-văn-Danh*

Pharmacie Phùng-gia-Viên
Số 123, đường Paris — Cholon

GIÁ LÚA

Giá Cholon ngày 21 Avril 1932

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	2.48	Omon	2.30
Soctrang	2.50	Cairang	2.38
M. tho	2.40	Thot-Not	2.38
Cai-be	2.40	Longxuyên	2.42
Vinhlong	2.40	Châudoc trắng	2.20
Bassac	2.45	— đỏ	2.10
Can-Chang	2.40	Tanchâu	2.00
Lang-Long	2.40	Sadec trắng	2.20
Tânan		— đỏ	2.10
Travinh	2.46	**CAOMIÊN**	
Bai-xau	2.48	Battambang	2.20
Bacliêu	2.48	Banam	2.18
Rachgia	2.50	Neai rieng	
Kneciang	2.50	Lua đa	2.00

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1	3.75	tấm	3.75
Gạo N° 2	4.00	tấm	3.45
Tấm	1-2	2.95	
Tấm	2-4	2.65	
Cám trắng		1.10	
Cám lớn		0.40	

TÀU ĐI

Ở Pháp lại

Chenonceaux	20 Avril
Compiègne	29 Avril
Athos	3 Mai

Ở Tàu về Nhựt qua

Georges Philippar	29 Avril
Sikiang	27 Avril

Ở Trung-Bắc-kỳ về

Dalny	26 Avri
Chantilly	19 Avri

Ở Singapore về

TÀU ĐI

Sang Pháp

Dalny	1er Mai
Georges Philippar	2 Mai
Sikiang	1er Mai
Chantilly	22 Avril

Ra Trung-Bắc-kỳ

Cap Taurane	19 Avril
Claude Chappe	21 Avril

Đi Tàu về Nhựt

Yalou	20 Avril
Chenonceaux	23 Avril

Đi Singapore

Có năm Phì

đôi với

dầu Thiên-Hòa

Khi tôi đi bên Pháp, dọc đường gặp sóng to, gió lớn, thổi hết ít hay với người mình mặc dầu, nhưng nhờ dầu Thiên-hòa là món thuốc hay, đã nhiều phen cứu giúp.

Năm Phì

DẦU THIEN-HOA

TRỊ BÁ CHỨNG

(hiệu con nai)

của nhà thuốc

THIEN-HOA-DUONG

208 RUE DES MARINS, CHOLON

Tăng thuế nhập-cảng hàng hóa

(Tiếp theo trương nhứt)

hàng hóa của ngoại quốc, mà ta phải nộp thuế tới 18 652.004 $.

Coi vậy thì chẳng phải là vì muốn che chở hàng hóa của mình mà rồi cái số 6.650.000 $ thuế trội lên kia, trọn hết một đám dân tiêu-dùng đó ở đây đều bị trả chung hết đó sao ?

Thiệt ra, các món sở phí mắc mỏ, như là thuế vụ trong nước, hay là sở phí nặng nề của các xưởng chế-tạo vật dụng ở đây, hay là ở bên Pháp cũng vậy, đều không phải là tại đám người tiêu dùng hàng hóa là bọn mình đây có liên can gì vào đó, thế mà thuế nhập-cảng tăng lên, là mình phải chịu chia nhau đặng trả.

Đại-biểu ta bấy lâu vẫn bảy tỏ kêu la mất, đến giờ chánh-phủ đã thấy chỗ thiệt thòi cho dân, nên đã hỏi ý-kiến các hội-đồng ở đây hết, để sụt các món thuế kia xuống, ấy là một cái ý-kiến hay của chánh-phủ đó, ta rất nên mừng. **Nguyễn văn Sâm**

Có phải, là trời phạt chăng !

Đất động bên Tàu, máy nổ bên Nhựt

Tin ở Nam-kinh sói hôm ngày 16 Avril, trên phía đông bảo tỉnh Hồ-bắc (Hupei) đất động dữ dội lắm, làm chết nhiều người và sự thiệt hại rất lớn. Nhà cửa bị sập tính có tới 70 %. Lận, còn đất thì đầy những thây chết. Thiệt là một cái tai nạn thảm thê.

Các nhà chuyên trách ở đó đã xin chánh phủ xuất tiền cứu tai.

■ ■ ■

Còn nhà chứa thuốc đạn ở Đông kinh bên nước Nhựt, khi không phát nổ. Nhà cửa ở gần sụp lối 50, 60 cái.

Còn người chết cũng hơn, nhưng chưa biết rõ bao nhiêu, phỏng chừng 40 người mà thôi. Có lẽ ý trời hành phạt hai nước cùng da cùng giống mà hiếp bức và đánh nhau đó chăng?

Nếu vua Bảo-Đại....

(Tiếp theo trương nhứt)

ngay nga đỡ sổ lắm. Trước đây đã có người ngỏ ý kiến rằng nay mai ngài sắp hồi loan chấp chánh, thì ta nên xin ngài cho tôa nhà ấy, để đổi ra làm dinh của đại biểu Việt-Nam ở Paris. Như vậy thì đại biểu ta có chỗ ở đường hoàng, càng trọng thêm cái thể thống của nước ta nữa. Vì dụ như ngoài tôa nhà ấy, sẽ có hàng chữ đề lớn đại : « *Nhà đại-biểu nước Nam ở Paris* », thì quan trên trông xuống, người ta trông vào, được tôn cái danh diện cho nước mình biết bao nhiêu?

Chớ nếu đại biểu ta qua Paris, mà ở trọ khách-sạn, ăn cơm nhà hàng, thì lấy chỗ nào tiếp rước giao-thiệp cho người trong chánh giới bên ấy cho hẳn hòi được ? Hỏi vậy người ta mới bàn xin đức Bảo-đại cho tôa nhà của ngài ở Lamballe là vậy đó.

Song còn có chỗ khó nầy. Trước kia nước Pháp tính cho mời xứ trong cốt Đông-dương, đều có một đại-biểu qua Thương-hội-đồng Thuộc-địa ở Paris, thế mà nay không biết chánh-phủ bên Pháp nghĩ sao lại đổi ý, chỉ cho một mình xứ Nam kỳ thôi.

Vì thế, tôa nhà của vua Bảo-đại, hồi đầu người ta tính xin ngài cho để làm nhà đại-biểu chung cho cả nước, nay riêng một đại-biểu Nam kỳ, thành ra rộng quá, lớn quá, mà cũng chưa biết rằng xin ngài có cho nay không nữa. Tuy vậy, theo ý tôi tưởng, nếu ai biết đem đại nghĩa tâu bày cùng ngài, thì chắc ngài không tiếc gì tôa nhà mà không cho làm nhà đại biểu Nam kỳ ở Paris ?

Đại khái những tin tức chung quanh cuộc tuyển cử nầy, tôi đã nghe như vậy, cón chờ nghị định của chánh phủ Toàn quyền thì mới biết chắc chắn rõ ràng ra sao đặng. **A.B.**

TÂY NINH

Thương nhau rồi rủ nhau tự tử

May nhờ thầy thuốc cứu được cả hai

Bổn-báo thông tin ở Tâyninh mới viết thư báo tin cho hay rằng tại đó mới có một vụ hai người thương nhau rủ nhau đi tự-tử.

M. Nguy làm điền-dường ở nhà thương Tây-ninh, dan díu với cô mụ Ng... cùng làm một chỗ. Không dè bị người vợ lớn hay và làm rầy nên cặp oan ương xấu hổ, bèn rủ nhau tự tử.

Nhà thương thiếu gì thuốc độc đó ; bữa thứ sáu tuần rồi, M. Nguy chế thuốc uống trước, uống rồi thì lăn nhào rên xiết. Thầy thuốc Sua hay tin, liền cấp cứu cho mới khỏi chết. Qua sáng bữa sau, cô mụ Ng.... nhớ lời hứa cùng sống cùng thác, cũng lấy thuốc độc uống rồi vật mình rên dữ, lại nhờ có thầy thuốc Sua cứu nữa. Hiện nay hai người đều nằm trong nhà thương để điều trị.

Thiệt, tình là đây oan.

Một làng có nhiều người sống trên 100 tuổi

Tại làng Cellio bên xứ Piémont (Ý-đại-Lợi) người ta tính ra có 5 người sống trên 100 tuổi và 33 người già từ 90 tuổi trở lên.

Có một ông thầy thuốc người Ý-đại-Lợi có danh tiếng, và là Nguyễn-lão nghị-viên, đến tận làng Cellio ấy, xét coi vì sao mà nơi đó có nhiều người sống lâu như vậy.

MUỐN BÁN

Xe hơi Peugeot 5 CV — còn tốt lắm, có 2 bánh phụ tùng — có giấy bảo kê từ cuối tháng Janvier 1933 — Giá có 425$.

Do nơi M. R. Camier, Banque de l'Indochine.

Người sửa xâu ra đẹp, đả tới Saigon ta mấy bữa nay

Trước bốn báo đã đăng tin rằng tới 18 Avril, có một bà đốc tơ Langsa là bà Noël, chuyên nghề sửa mặt mũi thân hình người ta cho xấu ra đẹp, sẽ tới Saigon bữa.

Bà đã cùng đốc-tơ Lemasson Delalande tới Saigon từ bữa thứ ba. Hồi 9 giờ tối nay, bà diễn thuyết về thuật lạ ấy ở Cercle Sportif cho công chúng nghe.

Lưu lại đây ít bữa, và có chữa cho ít người, rồi bà qua Tàu và qua Nhựt.

Người treo tòn ten giữa trời

(Tiếp theo trương nhứt)

xuống đây biển, tự nhiên nó rút những miếng sắt kia mà đem lên cho. Thứ nam - châm dùng vào việc vớt tàu nầy, rằng tới 1500 k lô, cho nên nó rút cả mấy chục ngàn cân sắt đem lên như không vậy.

Gặp chỗ núi non cao ngất, không thể bắc cầu được, người ta cũng dùng dây có đã nam-châm đeo cả một toa xe lửa mà đem từ bên nầy núi qua phía bên kia.

Kể đại-khái một vài cái công-dụng lớn lao của nam-châm như thế, chớ còn những công dụng lặt vặt của nó, thì biết sao mà nói cho nổi đặng. Trong mấy điều thuyết của ta có nam-châm ; trong máy xe hơi của ta cũng có nam-châm, tóm lại hễu hết các đồ máy móc, đều có nam-châm cả. Mấy người thợ làm các nhà máy, đập sắt cả ngày, rủi có chút bụi sắt vãng vào con mắt, thì thầy thuốc lấy nam châm đưa ra ở ngoài, nó sẽ rút miếng sắt vụn trong mắt của người thợ ấy ra liền.

Bên tây, những dân nghèo đi tượm đồ lặt vặt ở đồng rác thường cầm cây gậy có nam châm ở đầu, thọc vào đống rác mà bươi tìm hễ có cái đinh sắt vông, hay là đồ gì bằng sắt, là theo đầu gậy mà ra hết ; những gốp nhặp được nhiều rồi, mới đem tới nhà mua sắt vụn, bán cân lấy tiền.

Thiệt trong công nghệ thế-giới ngày nay, nam-châm chiếm một địa vị quan hệ lớn lao lắm, nay mai khoa học còn khám phá ra được nhiều cái công-dụng bí-mật của nó nữa kia không phải như bây giờ mà thôi đâu.

Mỗi ngày bốn-hội đều có mua đủ thứ lúa, mà thích hơn là mua lúa vựa thiệt nhiều và thiệt tốt. Muốn bán xin đem lúa kiểu và do nơi :

SOCIÉTÉ DES RIZ D'INDOCHINE

DENIS-FRÈRES

4 Rue Catinat Saigon

Giây thép : COMPAFINCH SAIGON

MẤY ĐỨNG XÀ-BÔNG NGUYỄN-HỮU 3 NGƯỜI CHO TỐT MẮC RẺ

Savon NGUYỄN-HỮU Saigon

NỬA THÁNG BIẾT NÓI TIẾNG TÂY

Ai muốn mau biết nói tiếng tây, trong nửa tháng mà biết nói nhiều câu năm đông, đủ lối giao thiệp ; buôn bán, trò với thầy, người làm công với chủ văn văn, thì nên mua, coi sách 70d học nói tiếng tây một mình giá 1p.00 ở xa 1p.30 trong có âm vận chữ tây ra quốc ngữ, không cần ai chỉ biểu.

Tín Đức Thư Xã

87-89 rue Sabourain Saigon

Tràng bông tang

Couronnes mortuaires

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn hiệu chuyên làm tràng bông cườm và sành đã lâu năm, đã xuất sản được nhiều, nên nay có thể tính giá hơn các nơi được phần nhựa.

Làm kỹ công, Nhiều kiểu đẹp chọn lựa.

Có giá riêng cho các nhà tang gia nào mua nhiều và các hội Lương hữu.

La Tortue

PHAN-THỨC-TRÁC

16 Rue Sabourain— SAIGON

Téléphone 9 98

Xã giao

HỈ TÍN

Được tin lành rằng ông bà Ngô-công-Tỵ nghiệp chủ và phó hội trưởng hội thể thao Thudaumot có định đôi bạn cho châu nhân ngày 20 Avril 1932.

Vậy chúng tôi có lời thành thật xin chia vui cùng ông bà và chúc cho châu được câu :

Phu xướng phụ tùy

Bá niên giai ngẫu.

Thudaumot Sport

■ ■ ■

Nhơn dịp ông bạn Nguyễn-văn Pháp có định chữ vu-quy cho ái-nữ là cô Nguyễn-kim-Huê sánh duyên cùng thầy Trần-bá-Hưng thơ ký soái-phủ Nam-kỳ nhằm ngày 19 Annam (24 Avril 1932).

Nên chi, anh em chúng tôi trong hội thể thao Thudaumot xin chia vui cùng ông bà và chúc tân-gia-nhơn được câu : Loan phụng hòa minh, Sắc cầm hảo hiệp. **Thudaumôt Sport**

Đương vợt

Có cho phần thưởng (prime)

Phần thưởng thứ nhứt.

» 1 Raquette de Luxe 25$

» 2 sửa ié balles tenis

» 3 đôi giày tennis

» 4 chemise Sport

Xin liệu vị chơi tennis lưu ý mua đương vợt mình lại khỏi sợ déformer bây lưa nhà đáng tin cậy mà đương. chỉ có hiệu *«Au Meilleur Prix Dakao»* có thợ khéo mà thôi. Vậy vị nào rủi vợt bị thọ chưa rành nghề làm méo, đem lại bổn hiệu đương lại hết méo mà khỏi trả tiền thêm. Có giấy tốt mới lại.

Xin kể ý.

Au meilleur Prix

N° 15 rue Martin des Pallières

à côté de la gare Dakao

P. S. — Phần thưởng năm ngoái M. Ng. văn Charles, 1ère Année Pensionnat Huỳnh-khương, Nhựt trúng máy hai và 10 đĩa Cải-lương.

Sách mới xuất bản

HỌC LÀM PHÁP VĂN

Của ông TRẦN-VĂN-THẠCH

Pháp văn cử-nhơn - Giáo-sư

(Một phần là những bài đã đăng trong báo CÔNG-LUẬN)

Dùng tiếng Annam dạy tiếng Pháp

Bực cấp-bằng Sơ-học đến Trung-học Tốt-nghiệp

đọc đều có ích

Bán sỉ và lẻ do nơi : M. TRƯƠNG-VĂN-TUÂN

258, rue d'Espagne — SAIGON

Mỗi cuốn : 0$90 Gởi măng-da trước : 1$10

Hút thử

THUỐC DIẾU HIỆU

LEO

ĐÁ RẺ LẠI NGON

Bán lẻ khắp nơi.

Bán sỉ tại :

157, RUE PELLERIN

Khởi sự hát chiêu nay 21 AVRIL 1932

Đường Colonel Boudonnet (Gần gare xe lửa Mytho)

Cách Chợ-mới Saigon không bao xa

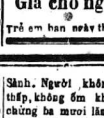

HÁT XIẾC HARMSTON'S

và Royal Menagerie

Của người Ăng-lê rất có danh tiếng xưa nay

30 NGƯỜI ÂU-TÂY LÀM TRÒ — 50 THÚ VẬT RẤT TINH THUỘC

3 con Sư-tử, 3 con Cọp, 3 con Voi, 2 con Beo, 2 con Kan-gu-ru, 14 con Ngựa 9 con Bò-ne, 35 con Ka-ka-tô, 15 con Khỉ, 10 con Ngỗng, 1 con La-ma, 1 con Gấu

CHÚA NHỰT và THỨ NĂM CÓ HÁT BAN NGÀY

Đúng 4 giờ rưỡi khai diễn

Các thú vật ngày nào cũng đổ cho xem từ 8 giờ sáng đến 6 giờ chiều, vô cửa phải trả tiền

Giá chỗ ngồi :

Phòng 6 chỗ ngồi	15$00	Hạng nhứt đề riêng	2$50
1 chỗ ngồi	3 00	Hạng nhứt	2 00
		Hạng nhì	1 50
		Ghế đài hạng nhứt	0$80
		Ghế đài hạng nhì	0 50

Trẻ em bận nửa thân nửa phần tiền. — *Cái vô Hình* : Ghế hạng nhì 1$00— Ghế đài hạng nhứt 0$50

Tiểu-thuyết của «BỔN NHÀ-NAM» N° 4

LÝ-KỲ ÁI TÌNH TIỂU-THUYẾT

Tình Nghĩa Vẹn Hai

Hà-tri-Tân — Bentre

I.— Lỗi nơi ai ?

Thằng Lanh bấy giờ mới hiểu vì cớ đó mà nó bị bắt, song nó cũng cứ lại rằng : « Chú nói thêm chớ sao phải tôi bảy biểu như vậy.» Người lính gạt ngang, nói tiếp :

— Tôi lại can hai người gây lộn, và nói rõ cho họ biết rồi nầm đó thằng mầy đem về cho ông định đại. Trong lúc tôi dắt nó đi nó cho vùng vẫy, và bọn nó chạy theo lấy trái cây liệng thì, tôi phải lấy roi « giải tán » ?

Ông cò nghe xong cứ chuyện ông giữ nét mặt nghiêm nghị hỏi thằng Lanh : « Sao ? Mầy có nhận lời hay không ? » Thằng Lanh không chút gì sợ sệt, vội vàng trả lời cầu hồi ấy : « Da thưa ông, ông nghỉ coi, tôi là một đứa mồ côi, cả ngày chẳng dám về nhà, có về thì cha tôi mắng chửi, còn ở ngoài chợ mãi, tuy có lũ trẻ làm bạn, nhưng lần rồi thành ra chán, bởi vậy tôi phải kiếm cách giải khuây. Tuy tôi làm đồ đỡ, song chẳng hư-hại gì cho lắm, bất quá mất công lượm lại, chớ nào có mất mát đi đâu.

— Mầy đã khuấy-phá như vậy, sao lính dắt mầy về bót, mầy lại vùng vẫy, và xúi mấy đứa kia lấy đồ chọi lính ?

— Thưa, việc đó là chú lính nói thêm, chớ thật sự, chú cầm roi mây đánh tôi, tôi chỉ có né đặng tránh đòn, tôi có tội thì đem tôi về bót, chớ làm gì lại đánh đập tôi.»

Người lính, thấy Thằng Lanh đỡ tội cho mình, muốn cãi, nhưng ông cò không để cho chú nói: «Chú đừng biện bạch nữa, ta đã hiểu rồi !» Ông lại ngó thằng Lanh, hầm hầm : « Mới lần thứ nhứt, mầy bị lính dắt về đây tao lấy tạm tha cho mầy. Nếu mầy còn tái phạm, khuấy phá việc buôn-bán của người ta nữa, thì tao sẽ gửi mầy đi *Ô g-yệm*, mầy nghe không ? » Thằng Lanh nghe hồi tiếng « *Ông - Yệm* » thì có hơi sợ, vì nó thường nghe lũ trẻ ngoài chợ nói với nó : Ông yệm là chỗ nhốt con nít hoang đàng; song ông cò nói tha nó, thì nó lấy làm mừng lắm, liền xá ông cò xin cho nó về.

Ông cò day qua dạy người lính : « Chú hãy dắt thằng nhỏ nầy giao trước mặt cha nó, nói ta biểu y phải bồi thường việc hư hao cho anh bán trái cây, và từ nay trở đi, phải sắn sóc thằng bé nầy, nếu cái lội ta thì sau đừng trách móc ».

Người lính vưng lời dắt thằng Lanh đi. Ra vừa khỏi bót, gặp người bán trái cây đón hỏi : « Thưa thầy đội, chẳng hay ông cò xử thế nào, mà thầy dắt thằng nhỏ nầy ra ?

— Cứ việc đi theo tôi thì sẽ ...

Chú thằng Lanh là ai ? Chính là Nguyễn văn Sánh mua bán đồ cũ và ở ấy cầm đồ, mà ở Cầu-ông Lãnh người ta thì gọi là Năm Sánh. Người không cao không thấp, không ốm không mập, tác chừng ba mươi lăm ba mươi sáu tuổi, nước da hơi ngâm đen, lại thêm có bộ râu cá chốt và cặp chơm mày xách ngược, trong nét mặt không có vẻ gì là hiền-lương cả. Tay nói anh ta mua bán đồ cũ, chớ thật tình mượn cớ đó đặng cho bạc góp để kiếm lời. Lâu nay, nào kẻ nghèo khó đồng tiền xây dựng, nào người thất vận không vốn bán buôn, thấy đều nhờ cậy nơi Nguyễn văn Sánh.

Anh ta lại thừa nước đục thả câu, cầm giấy thì cầm giá rẻ, cho bạc thì ăn lời to tát. Ai mới biết anh ta lần thứ nhứt, đều lầm tưởng là người có độ lượng quân tử, chớ thật ra, lòng nham hiểm của anh ta không biết đâu mà lường cho đặng. Anh ta chẳng còn biết gì là nhơn nghĩa, ai là tôi phước. Bởi vậy, có vợ mà không thương vợ, sanh con mà cũng không thương con. Vợ anh ta tuy chưa phải là bực cứ ăn tế mi chớ cũng trong niềm nung khổn sửa trắp, tánh nết đoan trang nết năng nhơn nhơ, thế mà, ngày từ buổi đầu, anh ta đã hành hạ nhau yêu đến đầu, rồi chẳng thằng Lanh xuất thế, anh ta lại ghét nó luôn.

Theo ý anh ta thì cứ định nhơn coi vợ là tội báo, con là oan gia, cho nên không quan tâm đến. Vợ anh ta mất anh ta không buồn mà lại vui, vui là vì được « rảnh nợ » còn phần thằng Lanh vốn có trí khôn, thì ngày chỉ tối cho ăn ba bột cơm, rồi tha hồ đi nơi đông chơi với lũ trẻ hoang đàng. Bữa nào nó buồn xảo bắn ở nhà thì anh ta lấy đánh đập, chớ không nghĩ làm như vậy là hãn hữu người mang bạc ở dưới suối vàng. Than ôi ! đứa xanh tuổi trẻ đã không người nương niên yêu mến, lại chịu nhiều nỗi đớn đau ; thì cho thiết gì mà ở chả với cha khổ khác ! — Ngày hôm đó vừa tàn sáng, thằng Lanh chạy ra cho hiệp năm hiệp ba, đặng đi phá thiên ha vì thế nên bị bắt về bót, như ta đã thấy trên kia.

Còn nữa

CIGARETTES LEO

HAVANE

SAIGON IMP. — THANH-TRI-MAU 5-7 Rue de Reims

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-SÂM